



#### BETECKNINGARNAS FÖRKLARINGAR

Skog som ska bevaras, skötselgårdar enligt skötsel- och underhållsplanen  
På VI-1-området finns särskilda naturvärden som ska beaktas och det ska i huvudsak förvaras i naturligt tillstånd

- Vass som växer i havet, ska bevaras som öppet
- Vass som tidvis blir under vattnet, ska bevaras som öppet
- Lövträd som ska bevaras
- Barträd som ska bevaras
- Iluo-1 Lokalt valdigd vardefull lund
  - Området ska förvaras i naturligt tillstånd, mindre skötselgårdar så som fallning av enstaka träd Falda trädstammar eller trädstammar som fallit lämnas i lunden för att murka.
- Iluo-2 Områdesdel som bevaras i naturligt tillstånd. Åkerprodans lekplats och skyddsområde
  - Strandlandskapet bevaras öppet genom slättning eller bete
- Lövträd som ska planteras
- En som ska planteras
- Ang som ska planteras
- Grasmatta som ska säs
- Stenpiol
- Tillganglig gängrutt i tra
  - byggs på 1,5-2 meters höjd vilket möjliggör att vatten och djur kan röra sig under konstruktionerna. Utsikt över havet.
- Tillganglig fågelskädningsplats i tra
- Simplats, strandsand
- Idrottsplan
- Bank
- Skräpkorg
- Utsikt som ska öppnas /hållas öppen
- Dikesfara som bevaras
- Lyktstolpe h=5m, LED
- Lyktstolpe, 2 strålkastare, LED
- Planeringsområdets avgränsning

#### MERKKIEN SELITTEET

- Säilytettävä metsä, holtotimpaleet holto- ja kunnossapitosuunnitelman mukaisesti  
VL-1-merkityllä alueella on erityisesti huomioida luontoarvoja ja se on säilytettävä pääosin luonnontilaisena
- Avoimen säilytettävä meressä kasvava ruovikko
- Avoimen säilytettävä ajotain veden alle jävää ruovikko
- Säilytettävä lehpuu
- Säilytettävä havupuu
- Iluo-1 Palkillesi erittäin arvokas lehti
  - Alue tulee säilyttää luonnontilaisena vähäisiä holtotaimia, kuten yksittäisiä puiden kaatoa lukuunottamatta. Kaadettujen tai katuneiden puiden rungot jätetään lahoamaan lehtoon.
- Iluo-2 Luonnonmuokkaus säilytettävä alueen osa. Viltasammakon kutupalkka ja suoja-alue
  - Rantamaisema pidetään avoimen niittämällä tai laiduntamalla
- Istutettava lehpuu
- Istutettava kataja
- Istutettava nitty
- Istutettava nurmi
- Kivituha
- Puukantinen esteeton kävelyreitti - rakennetaan 1,5- 2 m korkeuteen, joka mahdolistaan veden ja eläinten kulun rakenteen alille. Näköala merelle.
- Puukantinen esteeton linnulava
- Uimapalika, rantahiekkä
- Monitoimikenttä
- penki
- roska-astia
- Avattava/ avoimen pidettävä näkymä
- säilytettävä ojauoma
- Pylväsvälsaisin h=5m, LED
- Monitoimikenttien pylväsvälsaisin 2:lla valonheitimellä, LED.
- Sunnittelualueen rajaus

KOHTEN NIMI JA OSOITE		PIIRUSTUSSEN SISÄLTÖ		MITTAKAAVA	
INKOON KUNTA PUISTOSUUNNITELMA LILLUDDEN		ASEMAPAIRRROS YLEISSUUNNITELMA		1:1000	
TIEDOSTO		TIEDOSTO			
SUUNN.J.TUULI	TARK.J.TUULI	SUUNN.JAALA	TYÖ.N.O	PIR.N.O	MUUTOS
J.BRANDT					
		MAS	23702102	MAS-1	
					8.11.2021

Koordinatsystem ETRS-GK24 Korkausjärjestelmä N2000

KOHTEN NIMI JA OSOITE		PIIRUSTUSSEN SISÄLTÖ		MITTAKAAVA	
INKOON KUNTA PUISTOSUUNNITELMA LILLUDDEN		ASEMAPAIRRROS YLEISSUUNNITELMA		1:1000	
TIEDOSTO		TIEDOSTO			
SUUNN.J.TUULI	TARK.J.TUULI	SUUNN.JAALA	TYÖ.N.O	PIR.N.O	MUUTOS
J.BRANDT					
		MAS	23702102	MAS-1	
					8.11.2021

Sweco Ympäristö Oy Lemminkäisenkatu 34, 20520 TURKU p. 0207 393 000



BETECKNINGARNAS FÖRKLARINGAR

- | BETECKNINGARNAS FORKLARINGAR   |  |
|--------------------------------|--|
|                                | Skog som ska bevaras, skötselåtgärder enligt skötsel- och underhållsplanen   |
|                                | Skogens undervegetation, skötselåtgärder enligt skötsel- och underhållsplanen  |
|                                | Lövträd som ska bevaras  |
|                                | <p>På området finns en fornlämning som är skyddad enligt forminneslagen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-- Det är med stöd av lagen förbjudet att utgräva, överhölja, ändra, skada, bortta eller på annat sätt rubba området. Man ska be om Museiverkets utlåtande om markanvändningsplanerna.</li> </ul> |
|                                | <p>Nationellt värdefull bebyggd kulturmiljö där ny- och reparationsbyggande, bygg- och reparationsåtgärder som härför sig till vägnätet samt andra åtgärder som ändrar omgivningen ska anpassas till omgivningens särdrag</p>  |
|                                | Litet / stort lövträd som ska planteras, flera arter   |
|                                | Barrträd som ska planteras   |
|                                | Enda buske som ska planteras   |
|                                | Låg / hög buske som ska planteras  |
|                                | Blommande buske som ska planteras (rhododendron)   |
|                                | Övervattenväxt som ska planteras   |
|                                | Blommande lökblomma som ska planteras och får sprida sig (t.ex Crocus, Scilla, Gagea, Narcissus Tulipa) -en del av planteringarna planteras / sköts av kommunens seniorverksamhet  |
|                                | Befintlig gräsmatta /gräsmatta som ska planteras   |
|                                | Torr äng   |
|                                | Stenmjöl   |
|                                | Trappor i trä ner till ån Bryggor i ändan vilka möjliggör att man kan gå ner till vattnet eller en vilopaus för paddlare   |
|                                | Den nya tillgängliga gång- och cykelbrons placeringsplats  |
|                                | Scen (under evenemang används flyttbara bänkar)  |
|                                | skifferväg   |
|                                | Utomhusinstrument (harmonisk ljudvärld)  |
|                                | bänk   |
|                                | skräpkorg  |
|                                | Dikesfära som bevaras  |
|                                | Befintligt stängsel/staket   |
|                                | Lyktstolpe h_5m, LED   |
|                                | Ledband integrerat i räcket  |
| Planeringsområdets avgränsning |  |

MERKKIEN SELITTE

- Säilytettävä metsä, hoitotoimenpiteet hoito- ja kunnossapitosuunnitelman mukaisesti
  - Metsän aluskasvillisuus, hoitotoimenpiteet hoito- ja kunnossapitosuunnitelman mukaisesti
  - Säilytettävä lehtipuu
  - sm-1** Alueella sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös
    - Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Maankäytösuunnitelista tulee pyytää Museoviraston lausunto
  - sk-1** Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, jolla uudis- ja korjausrakentaminen, tiestön rakentamis- ja kerjauustoimenpiteet sekä muut ympäristöä muuttavat toimenpiteet tulee sovittaa ympäristön ominaispiirteisiin.

JUONNOS 4.11.2021

		Korkeusjärjestelmä N2000			
ELMA RKKOPUISTO		<b>PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ</b> <b>ASEMAPIIRROS</b> <b>YLEISSUUNNITELMA</b>			
	SUUNN. J.TUULI	<b>TIEDOSTO</b> <b>TIEDOSTO</b>			
	TARK. J.TUULI	SUUNN.ALÄ	TYÖ N:o	PIIR N:o	MUUTOS
	HYV. J.BRANDT				
p. 0207 393 000	8.11.2021	MAS	23702102	MAS-2	
MITTAKAAVA <b>1:1000</b>					



**BETECKNINGARNAS FÖKLARINGAR**

- Skog som ska bevaras, skötselgårdar enligt skötsel- och underhållsplanen
- Vass som växer i havet, ska bevaras som oppet
- Vass som tidvis blir under vatten, ska bevaras som oppet
- Iluo-1
  - Skyddat enligt 49 i naturvårdslagen Det är förbjudet att forstora och försära platsen.
  - Dikesfäran och vaskanterna på båda sidorna om den bevaras.
- Iluo-2
  - Viktigt område med tanke på naturens mångfald
  - Lokalt värdefullt lund. Området skots om genot att gallra buskskicket för att undvika att det bildas busksnär. Om trädbeständet eventuellt gallras ska mångfalden gynnas, särskilt gamla och stora aspar och alar
- Lövträd som ska planteras
- En som ska planteras
- Äng som ska planteras
- Stennjöl
- Tillgänglig gröngrutt i tra byggs på 1,5-2 meters höjd vilket möjliggör att vatten och djur kan röra sig under konstruktionerna. Utsikt över havet. Placeras 30 m från strandlinjen.
- Tillgänglig färgelskädningsplats i tra
- Simplass, strandsand
- Beachvolleyplan, sand
- Ny brygga
- Utomhusmotionsredskap
- bank
- skrapkorg
- Picknickbord och tak
- Utsikt som ska öppnas / hållas öppen
- Dikesfära som bevaras
- Ny dikesfära
- Stenbeklädning
- Ny trumma
- Lyktstolpe h\_5m, LED
- Planeringsområdets avgränsning

**MERKKIEN SELITTEET**

- Sallitytävä metsä, holtolimenpiteet holt- ja kunnossapitonsuunitelman mukaisesti
- Avoimena sallitytävä meressä kasvava ruovikko
- Avoimena sallitytävä ajottain vedre alle jäääv ruovikko
- Iluo-1
  - Vitasammakon lisääntymis- ja levihydysalue
  - Suojeltu luonnonpujelukuri 49 m:n perusteella. Alueen havittaminen ja heilkkaminen on kielletty.
  - Ojaomma ja järviruokokästet sen molemmen puolin sallitytetään.
- Iluo-2
  - Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkealue
  - Palkillisesti arvokas lehti. Aluetta hoidetaan harventamalla pensaskerrosta siten, että valtetaan puskollismetsä. Puusto mahdollisesti harvennettaessa suojaan monilajisuutta, erityisesti vanhoja ja suuria haapoja ja lepää.
- Istutettava lehtipuu
- Istutettava kataja
- Kivituhka
- Puukantinen esteeton kävelyreitti - rakennettaan 1,5-2 m korkeuteen, joka mahdollistaa veden ja eläinten kulun rakenteen alliin. Nämä näkö merelle. Sijoitetaan 30 m pähän rantavälistä.
- Puukantinen esteeton lintulava
- Uimapalika, rantahiekka
- Rantalentopalokenttä, hiekkä
- Usi laituri
- Ulkokuntoluviline
- pinkki
- roska-astia
- pikkypöytä ja katos
- Avattava/ avoinna pidettävä näkymä
- sallitytävä ojaomma
- usi ojaomma
- Kenttäkiviverhos
- usi rumpu
- Pylävalaisin h=5m, LED
- Suunnitteluelueen rajaus

Koordinatsystems  
ETRS-GK24

Koordinatsystems  
N2000

KOHTEEN NIMI JA OSOITE  
INKKOON KUNTA  
PUISTOSUUNNITELMA  
JOKIVARSI JA KIRKKOPUISTO

MITTAKAAVA  
1:1000

SUUNN. J.TUULI	TIEDOSTO	PIRUSTUKSEN SISÄLTO
J.TUULI	J.TUULI	ASEMAPAIRRROS
H.Y. J.BRANDT	J.Y. H.Y.	YLEISSUUNNITELMA

**SWECO**  
Sweco Ympäristö Oy  
Lemminkäisenkatu 34, 20520 TURKU p. 0207 393 000  
8.11.2021

MAS	23702102	MAS-3
TYÖ N:o	PIR N:o	MUUTOS

---

## YLEISSUUNNITELMASELOSTUS

---

TYÖNUMERO: 23702102

ASIAKAS: INKOON KUNTA

INKOON KESKUSTAN PUISTOT



08.11.2021

**SWECO INFRA & RAIL OY**  
**TURKU**

### **Muutoslista**

					<b>VALMIS</b>
	08.11.2021	FIJETU	FIJETU	FIJETU, FIEMIN, FIPIMA	LUONNOS
<b>MUUTOS</b>	<b>PÄIVÄYS</b>	<b>HYVÄKSYNYT</b>	<b>TARKASTANUT</b>	<b>LAATINUT</b>	<b>HUOMAUTUS</b>

## Sisältö

<b>1 JOHDANTO.....</b>	<b>1</b>
<b>1.1 Alueen yleiskuvaus .....</b>	<b>1</b>
<b>2. Yleissuunnitelman kuvaus ja tavoitteet .....</b>	<b>2</b>
<b>1.2 Kaavoitus ja suunnittelutilanne .....</b>	<b>2</b>
<b>1.3 Topografia ja maaperä.....</b>	<b>5</b>
<b>1.4 Luonto .....</b>	<b>5</b>
<b>2 LILLUDDEN.....</b>	<b>6</b>
<b>2.1 Alueen kuvaus ja nykytila .....</b>	<b>6</b>
<b>2.2 Yleiset tavoitteet .....</b>	<b>7</b>
<b>2.3 Toiminnot .....</b>	<b>7</b>
<b>2.4 Reitit .....</b>	<b>8</b>
<b>2.5 Kasvillisuus.....</b>	<b>8</b>
<b>2.6 Tasauksen ja kuivauksen periaatteet, hulevedet.....</b>	<b>9</b>
<b>2.7 Kalusteet, varusteet ja rakenteet .....</b>	<b>9</b>
<b>2.8 Valaistuksen periaatteet.....</b>	<b>9</b>
<b>2.9 Jatkotoimenpiteet.....</b>	<b>10</b>
<b>3 JOKIVARSI JA KIRKKOPUISTO.....</b>	<b>10</b>
<b>3.1 Alueen kuvaus ja nykytila .....</b>	<b>10</b>
<b>3.2 Suunnittelun tavoitteet .....</b>	<b>11</b>
<b>3.3 Toiminnot .....</b>	<b>11</b>
<b>3.4 Reitit .....</b>	<b>12</b>
<b>3.5 Kasvillisuus.....</b>	<b>13</b>
<b>3.6 Tasauksen ja kuivauksen periaatteet ja hulevedet.....</b>	<b>14</b>
<b>3.7 Kalusteet, varusteet ja rakenteet .....</b>	<b>14</b>
<b>3.8 Valaistuksen periaatteet.....</b>	<b>15</b>
<b>3.9 Jatkotoimenpiteet.....</b>	<b>15</b>
<b>4 INKOONRANTA, SUURKIRKONTIEN RANTA JA KATAJANOKKA ....</b>	<b>16</b>
<b>4.1 Alueen kuvaus ja nykytila .....</b>	<b>16</b>
<b>4.2 Suunnittelun tavoitteet .....</b>	<b>16</b>
<b>4.3 Toiminnot .....</b>	<b>17</b>
<b>4.4 Reitit .....</b>	<b>17</b>
<b>4.5 Kasvillisuus.....</b>	<b>18</b>
<b>4.6 Tasauksen ja kuivauksen periaatteet ja hulevedet.....</b>	<b>18</b>
<b>4.7 Kalusteet, varusteet ja rakenteet .....</b>	<b>19</b>

<b>4.8 Valaistuksen periaatteet.....</b>	<b>20</b>
<b>4.9 Jatkotoimenpiteet.....</b>	<b>20</b>
<b>5 LÄHTEET .....</b>	<b>20</b>

**Kartat:**

Lilludden yleissuunnitelma 1:1000

Jokiranta ja Kirkkopuisto yleissuunnitelma 1:1000

Inkoonranta, Suurkirkontien ranta ja Katajanokka yleissuunnitelma 1:1000

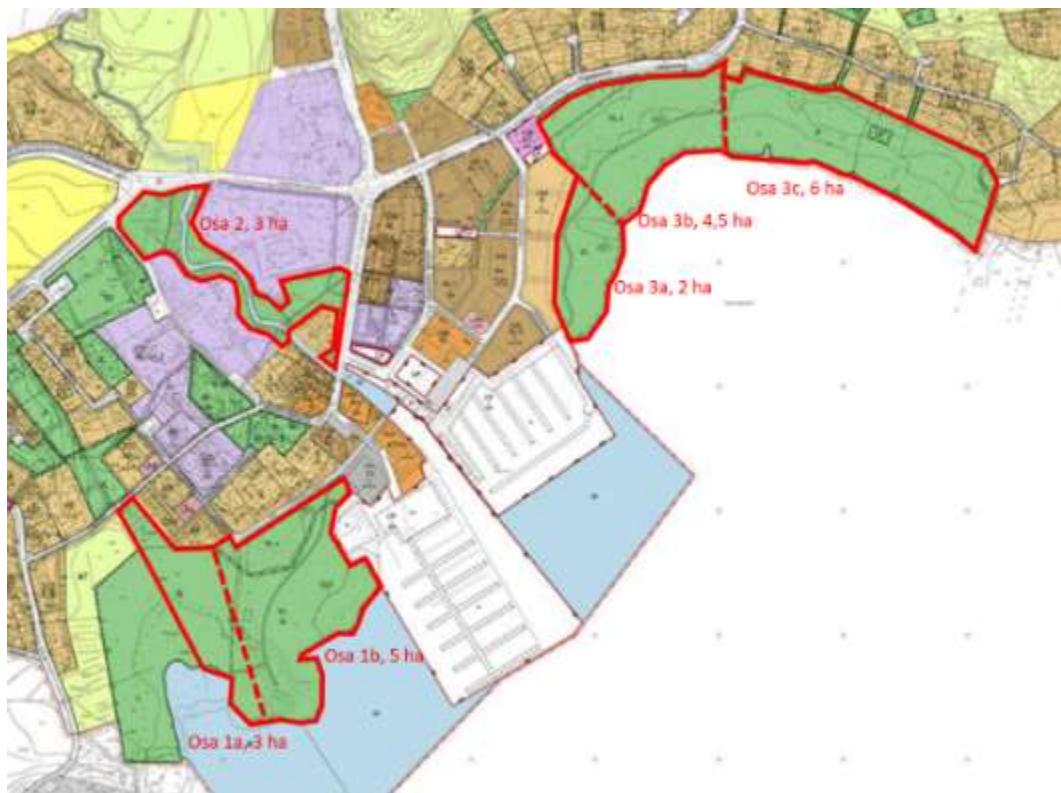
Leikkaukset A-A, B-B, C-C, D-D ja E-E 1:500

## 1 JOHDANTO

### 1.1 Alueen yleiskuvaus

Inkoo on maastoltaan ja maisemiltaan monipuolin kunta, jossa meri ja maaseutu yhdistyvät. Inkossa sijaitsee runsaasti luonnon ja kulttuurihistorian kannalta arvokkaita kohdeita. Tämän suunnitelman suunnittelalueena on kolme Inkoon keskustassa sijaitsevaa puistoaluetta, jotka jakautuvat edelleen 2–3 tavoitteiltaan erilaiseen osa-alueeseen. Osa-alue 1 Lilludden sijoittuu keskustan ja sataman länsipuolelle. Inkoonjoen molemmin puolin sijaitsee osa-alue 2: Jokivarsi ja kiinteästi Inkoon kirkon kupeessa Kirkkopuisto. Osa-alue 3 sijaitsee sataman koillispuolella ja koostuu puolestaan kolmesta osuudesta: Inkoonranta 3a, Suurkirkontien ranta 3b ja Katajanokka 3 c.

Niissä yhdistyvät keskusta-alueen ja kulttuurihistoriallisten alueiden läheisyys sekä hoideut ja istutetut alueet monipuolisesti luonnollisemmin syntyneisiin ja kehittyneisiin alueisiin. Suunnittelalueella on mm. hoidettuja puustoisia ja avoimempia puistoalueita, meren rantaa ruovikkoalueineen, rantametsineen ja kallioineen sekä metsäistä joenrantaa.



Kuva: Inkoon kunta. Suunnittelalueiden sijoittuminen

## 2. Yleissuunnitelman kuvaus ja tavoitteet

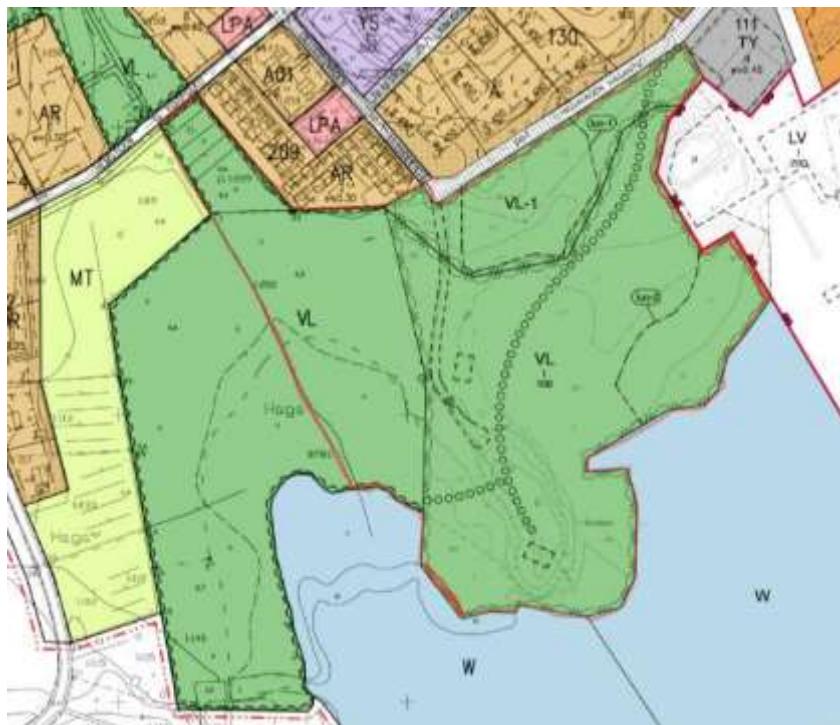
Tässä yleissuunnitelmassa esitellään suunnittelualueeseen kuuluvien osioiden viheralueet, kerrotaan tehdyistä suunnitelmaratkaisuista sekä luodaan suuntaviivoja alueiden kehittämiseen. Suunnitelman avulla saadaan tietoa myös tulevista kustannuksista ja lopuksi esitetään jatkotoimenpide-ehdotuksia. Yleissuunnitelman yhteydessä on alueista laadittu hoito- ja kunnossapitosuunnitelma noudattaen RAMS-luokitusta.

Suunnittelun tavoitteena on edistää alueiden käyttöä sekä siten taata monipuoliset luontokemukset ja virkistysmahdollisuudet alueiden käyttäjille. Erityisen tärkeänä on pidetty kattavan reittiverkoston luomista ja oleskelun mahdolistamista. Ratkaisut on pidetty yksinkertaisina, helppohoitoisina ja kestävinä. Samalla varmistetaan alueiden merkittävien luonto- ja kulttuurihistoriallisten ominaispiirteiden sekä luonnon monimuotoisuuden säilyvyys.

Alueiden nykytilanteen kuvaus, suunnitelmaratkaisut sekä toimenpide-ehdotukset on tehty maastokäynnin, lähtötietojen, suunnitteluryhmän keskustelujen sekä tilaajan palautteen perusteella.

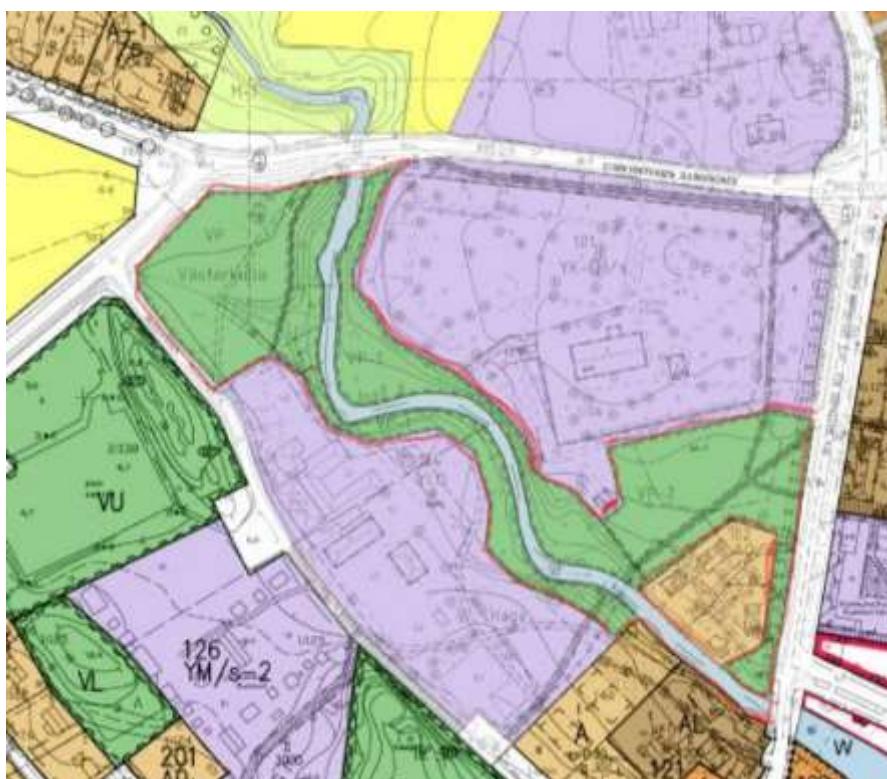
### 1.2 Kaavoitus ja suunnittelutilanne

Kaikilla suunnittelualueilla on voimassa olevat asemakaavat.



Ote Lilluddenin alueen asemakaavasta

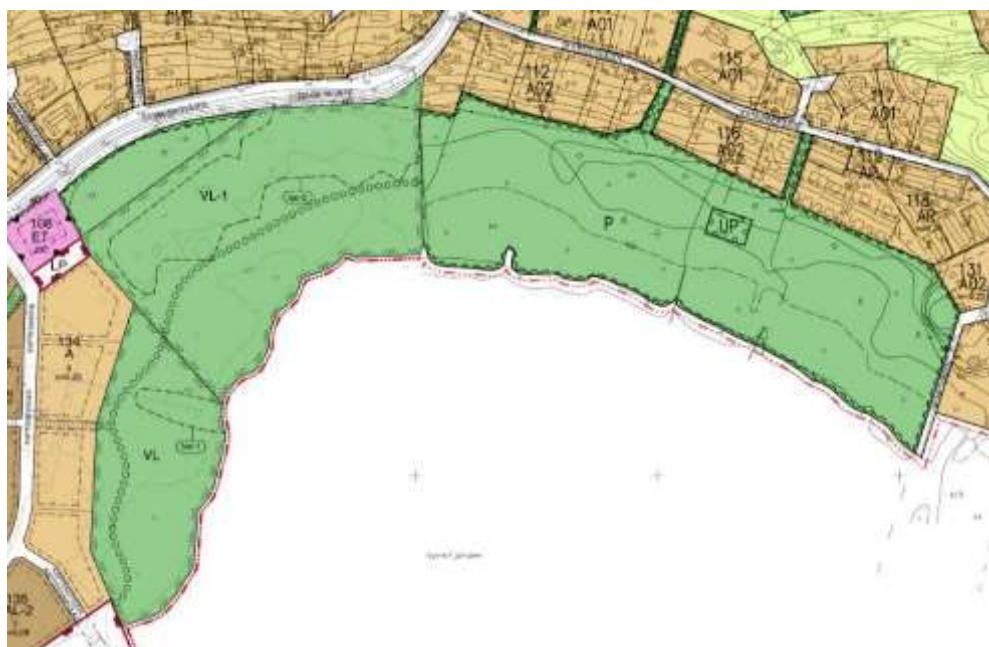
**Lilludden** on kokonaisuudessaan lähivirkistysalueita (VL) ja lähivirkistysalueita (VL-1), jolla on huomioitava luontoarvoja ja se on säilytettävä pääosin luonnontilaisena. Hagan-tien varressa asemakaavassa luo-1 alue eli luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue. Kaavamääräyksen mukaan "alue tulee säilyttää luonnontilaisena vähäisiä hoitotoimi-, kuten yksittäisten puiden kaatoa, lukuun ottamatta. Kaadettujen tai kaatuneiden puiden rungot jätetään lahoamaan lehtoon." Alueen kaakkoisosassa asemakaavassa on osoitettu (luo-2) viitasammakon kutupaikka ja suoja-alue, jonka mukaisesti alue säilytetään luonnonmukaisena ja "rantamaisema pidetään avoimena niittämällä tai laiduntamalla". Luonnon suojeleulajin 49 §:n mukaan sitä koskee heikennys- ja hävityskielto. Alueen poikki on osoitettu ulkoilureitti.



Ote Jokirannan ja kirkkopuiston asemakaavasta

**Jokirannan ja Kirkkopuiston** alueella asemakaavassa on luoteessa merkintä VP eli puisto. Inkoonjoen molemmen puolin on merkintä VP-1, jolla tarkoitetaan rantapuistoa, jota tulee hoitaa puistoisenä, pääosin luonnontilaisena alueena. Kirkkopuiston on merkitty VP-2-merkinnällä, jolla tarkoitetaan puistoa, jota tulee hoitaa pääosin avoimena mai-sematilana. Lisäksi alueelle on merkinnällä: ulk osoitettu sijainniltaan ohjeellisia ulkoilupolkuja. Koko aluetta rajaa sk-1 merkintä, jolla tarkoitetaan "valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, jolla uudis- ja korjausrakentaminen, tiestön rakentamis- ja korjaustoimenpiteet sekä muut ympäristöä muuttavat toimenpiteet tulee sopeuttaa

ympäristön ominaispiirteisiin". Kirkkopuistoon sijoittuu merkintä sm-1, joka tarkoittaa "aluksen osaa, jolla sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevat maankäyttösuunnitelmat on lähetettävä Museovirastoon lausuntoa varten".



Ote Inkoonrannan, Suurkirkonrannan ja Katajanokan asemakaavasta

**Inkoonrannan** alue on asemakaavassa osoitettu merkinnällä VL eli lähivirkistysalue. Alueelle tulee laatia puistosuunnitelma. Merkinnällä luo-1 on asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä alueena merkitty viitasammakon lisääntymispaikka. Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IVa laji, jonka kutu- eli lisääntymispaikkoja koskee luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan heikennys- ja hävityskielto. "Ojauoma ja järviruokokaistaleet sen molemmin puolin säilytetään."

**Suurkirkontien rannan** alue on asemakaavassa lähivirkistysalueita (VL-1). Kaavamääräyksen mukaan "alueella on erityisesti huomioon otettavia luontoarvoja ja se on säilytetävä pääosin luonnontilaisena. Alueella tulee mahdollista viitasammakoiden luontainen liikkuminen rannalta metsään mm. viheryhteyksiä ja maaston pengerryksiä tarkemmin suunniteltaessa." Alueella on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä alueena (luo-2) merkitty paikallisesti arvokas lehto. Alue on osittain luonnontilaisen kaltainen keskiravinteinen lehto, joka on vaarantunut luontotyyppi (VU). "Aluetta hoidetaan harventamalla pensaskerrosta siten, että vältetään pusikoitumista. Puustoa mahdollisesti harvennettaessa suoistaan monilajisuutta, erityisesti vanhoja ja suuria haapoja ja leipiä." Sekä Inkoonrannan että Suurkirkontien rannan alueita halkoman on osoitettu ulkoilureitti.

**Katajanokan** alue on asemakaavassa osoitettu puistoksi (P), keskivaiheilla alueetta on paloilukentän alue (Up).

### 1.3 Topografia ja maaperä

**Lilluddenin** suunnittelualue sijoittuu meren rannalle, ja on alueena hyvin tasaista. Maanpinnan taso vaihtelee noin +0,5 - 2,0 metriä meren pinnan tasosta. Maaperä on suurimaksi osaksi liejua, savea tai liejusavea. Ranta-alueella on läjitysalue, jolle on läjitetty ruoppausmassaa. Pohjamaa alueella on hyvin heikkolaatuista ja edellyttää pohjanvahvis-tustoimenpiteitä, mikäli sille rakennetaan pysyviä rakenteita. Lilluddenin kärjessä sekä Hagantien kaarteen läheisyydessä on kallioinen alue.

**Jokiranta** on pohjois- ja lounaisosassa hienoa hietaa, suunnittelualueen keskivaiheilla savea ja **Kirkkopuiston** puolella jokea hiekkaa. Maisemarakenteen perusrunkona on Inkoonjoen laakso. Maasto laskee joen molemmin puolin jokea kohti jossa maanpinta on 0-tasolla. Paikoin jokirannat ovat hyvinkin jyrkkiä, korkeimmillaan maanpinta nousee + 6,0 m. Inkoonjoen varsi on ilmeeltään rehevä, kun taas Kirkkopuisto on avoin ja tasainen. Kirkko toimii kirkonkylän selkeänä maamerkinä.

**Inkoonrannan, Suurkirkontien rannan ja Katajanokan** suunnittelualue sijoittuu meren rannalle, ja on alueena hyvin tasaista. Maanpinnan taso vaihtelee noin +0,5 - 2,0 metriä meren pinnan tasosta. Alueet ovat pääosin liejusavea, osin myös hiekkaa. Rakennetta-vuusselvityksessä (Sipti infra Oy, 2017) todettiin silmämäärisesti alueen maakerrosten sisältävän vaihtelevissa määrin sulfidisavea. Sulfidisaven määrä ja laatu sekä sen vaiku-tukset rakennettavuuteen tulee huomioida myöhemmässä, tarkemmassa rakentamisen suunnittelussa. Alue on laakea ja ruovikoitunut; n. 1950-luvulle saakka ranta on ollut hiek-karanta, mutta merenlahden ruoppausten maamassat on läjitetty pääosin rannalle, jonka johdosta se on vähitellen kasvanut umpeen. (lähde: Inkoonrannan kaavaselostus)

### 1.4 Luonto

Suunnittelualue kuuluu maisemamaakuntaa Eteläiseen rantamaahan. Suomenlahden rannikkoseudulle ovat tyypillisiä pienpiirteiset ja vaihtelevat pinnanmuodot. Inkoon kirkonkylä sijoittuu mannerrannikon suojaiseen poimuun, maiseman solmukohtaan, Inkoonjoen suulle. Avoimessa satamamiljöössä meri on hyvin merkittävä maisematekijä. Sataman taustalla mantereelle levittäytyy maisemallisesti ja taajamakuallisesti merkit-tävä Inkoon puutalovaltainen keskusta-alue palveluineen. Satama-alueutta reunustavat koillisesta ja luoteesta vielä rakentamattomat, pääosin luonnnonmukaiset lehtomaiset rantametsät kallioniemekkeineen. Suunnittelualueen eteläpuolelle sijoittuva kallioinen niemi, Lilludden, on maisemallisesti arvokas.

Inkoo kuuluu Kasvimaantieteellisessä jaossa etelärannikon tammivyöhykkeeseen, joka on myös hemiboreaalinen ilmastovyöhyke. Merenrannan lähialueet ovat kautta vuoden alttiita tuulille ja täten vähemmän sopivia asuin käyttöön. Inkoo kuuluu Uudenmaan eliömaakuntaan sekä Suomen manneralueen parhaaseen kasvuvyöhykkeeseen 1B. Inkoon taajama-alueelle leimaa-antavia ovat viljelysvaltaiset laaksot, joita reunustavat kal-lioperäiset selännealueet. Sekä Lilluddenin, että Inkoonrannan suuntainen sataman

---

molemmin puolin levittäytyvät järviruokokasvuston muodostamaa ruovikkoalueet sekä niiden takana sijaitsevat lehdot. Mantereella rantavyöhykettä rajoittavat tiet. (lähde: Keskustan satama-alueen asemakaavan muutos)

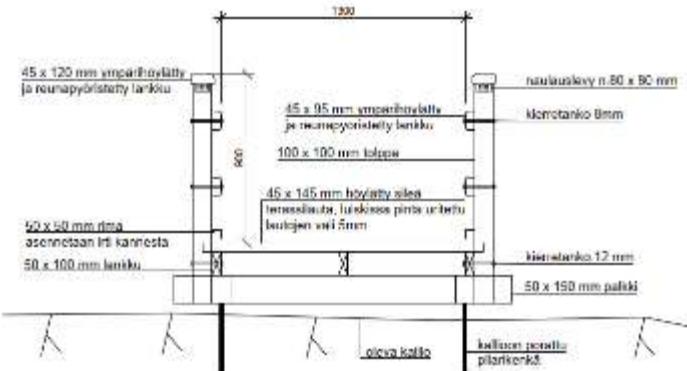
## **2 LILLUDDEN**

### **2.1 Alueen kuvaus ja nykytila**

Lilluddenin alue on kooltaan noin 8,9 hehtaaria. Alue rajautuu pohjoisesta Hagantiehen, AR-tonttiin ja Kotipolkuun. Länsipuolella on yksityisessä maanomistuksessa olevaa peltoaluetta. Itäpuolella on pienvenesatama ja etelässä Kyrkfärden-vesialue. Lilluddenissa sijaitsee kaksi suojualueetta, jotka ovat merkittyinä asemakaavaan. Alue on suurilta osin kokonaan avointa ruovikkoa, jota halkoo virkistyskäytössä oleva metsäkaistale. Hagan-tieltä erkanee kapea polku, jota reunustaa puurivi kummallakin puolin. Merivesi nousee ajoittain tälle kohtaan suunnittelualuetta, ja tulvii polun yli. Polku johtaa Lilluddenin niemen-kärkeen, joka on metsäinen ja kallioinen alue. Sinne on aiemmin laadittu esteetön pitkospureitti (Maisema-arkkitehtitoimisto Kokoma). Reitin päässä on grillaus- ja piknikpaikka, josta avautuu hienot näkymät merelle. Kallion alapuolella on pieni kahluuranta. Pienvenesataman rakentamisen yhteydessä on tehty ruoppaustöitä ja massat on läjitetty koillis-lounaissuuntaisesti suunnittelualueelle.



*Puukujanne johtaa Lilluddenin kärkeen, josta avautuvat näkymät merelle*



KAIKKI PUUTAVARA PAINEKYLLÄSTETTYÄ

PYÖRÄTUOLIPITIKOS  
PERIAATELEIKKAUS 1:20

Kuva suunnitellusta pyörätuolipitoksesta: Maisema-arkkitehtitoimisto Kokoma

## 2.2 Yleiset tavoitteet

Suunnittelun tavoitteena on alueen käytön lisääminen. Alueen yleisilme pidetään avoimen ja riittävien näkymien toteutumisesta huolehditaan. Avointen alueiden reuna-vyöhykkeiden tulee liittyä ympäristöönsä luontevasti. Luontoarvot (lehto, viitasammakot ja linnusto) sekä vieraslajien torjuminen huomioidaan. Läjitysalueelle suunnitellaan uusi käyttötarkoitus ja mahdollistetaan oleskelu alueella. Tutkitaan matonpesupaikan sekä uimarannan sijoitusta alueelle. Suunnittelualueen rajalla kulkeva hulevesiuoma pidetään käyttökelpoisena.

## 2.3 Toiminnot

Lilluddenin luoteisnurkkaan on yleissuunnitelmassa esitetty paikka uudelle matonpesupaikalle. Matonpesupaikan tulisi olla aurinkoinen ja hieman tuulinen, jotta matot kuivuisvat nopeasti. Sijoituspaikkaa puolataa, se että vesi on helposti ohjattavissa Kotipolulta. Maaperä on liejua, joten rakentamisessa on varauduttava massanvaihtoon. Nykyisellään alue on hieman vesakoitunutta koivikkoja/joutomaata.

Ruoppausmassojen läjitykseen perustetulle Lilluddenin koillis-lounaisuunnassa kulkevalle, pitkulaiselleen alueelle on yleissuunnitelmassa esitetty lähiliikunta- ja pelikenttiä. Tällä hetkellä se on ruovikkoja ja läjitysaluetta, eikä alueella ole toimintoja. Läjitysalueen etelänpuoleisen reunan kivisydäntä hyödynnettäisiin kenttien huoltotien pohjana. Kenttien pohjoispuolelle perustettaisiin puistopolku, joka liittyy Hagantiehen.

---

Lilluddenin eteläkärjessä on matala, kohtalaisen avoin kahluuranta, joka rajautuu sekä idästä että lännestä ruovikkoon. Rannalla ei ole erillisiä toimintoja, mutta alueen käyttö on etenkin kesäkaudella verrattain vilkasta. Suunnittelun yhteydessä tutkittiin mahdollisuutta kehittää paikasta uimarantaa, mutta todettiin se haastavaksi johtuen maaperästä, joka on liejua. Jotta saavutetaisiin riittävä uimasyvyys, tulisi rantaa ruopata ja rakentaa rantaan asti ulottuva huoltotie. Toimenpiteet koettiin raskaaksi alueen luonne huomioiden ja päättetiin kehittää aluetta uimapaiikkana. Alueen rantahiekka uusitaan talvella jääpeitettä hyödyntäen ja aluetta suurennetaan. Rantaa ylläpidetään siten, että se soveltuu kahlailuun ja koirien uittoon.

Kiinteiden puistopolkujen sijaan suunniteltiin paaluperusteiset esteettömät kulkureitit ruovikkosen lahdenpohjukan yli. Ratkaisu mahdolistaa veden ja eläimien vapaan kulun rakteen alitse. Niemennokan metsälämpäreen länsipuolelle rakennetaan lintulava.

## 2.4 Reitit

Hagantieltä niemennokkaan johtava puistopolku kunnostetaan aiempien suunnitelmien mukaisesti puukujanne säilyttäen. Kallion juureen rakennetaan käänöpaikka, jotta esim. nuotiopuiden tuonti alueelle on helpompaa. Niiä varten tuodaan alueelle säilytyslaatikko. Käyttäjät kantavat tarvitsemansa puut nuotiopaikalle.

Läjitysalueen etelänpuoleisen reunan kivisydäntä hyödynnettäen kenttiäin huoltotien pohjana. Kenttiäin pohjoispuolelle perustetaan puistopolku, joka liittyy Hagantiehen. Huolton tien päästä rakennetaan puukantinen esteetön pitkospuureitti uimapaikealle ja käänöpaikalle. Korkeana paalurakenteena toteutettava rantaraitti mahdolistaa viitasammakojen helpon ja turvallisen liikkumisen rannan ja metsän välillä sekä veden luontaisen liikkeen ja siten alueen ruovikolle tyypillisten lyhytaikaisten viitasammakojen lisääntymispaikkojen (Silvestris oy, 2018) syntydynamikan jääen ja lumen laottamien ruokokasvustojen välisiin lampareisiin.

## 2.5 Kasvillisuus

Suurin osa alueen kasvillisuudesta on olemassa olevaa, säilytettävää ja kehitettävää. Hoitotoimenpiteitä on tarkemmin avattu hoito- ja kunnossapitoraportissa. Suojeltavan lehdon metsäalueiden metsäekosysteemi on elinvoimainen. Luonnon monimuotoisuutta edistäviä pieniä tiheikköjä, aluskasvillisuutta, jaloja lehtipuita ja lahopuuta suositaan. Osa alueista voidaan jättää hoidon ulkopuolelle ns. luonnontilaisiksi. Reunametsiin jätetään maisemapuita ja monilajisia puuryhmiä, myös pensaskerrosta säilytetään. Maan kulumista ja eroosiota ehkäistään alueilla, joille merivesi ajoittain nousee. Luonnon kannalta arvokkaille puuyksilöille (jalopuut, haavat, raidat, koivut, leppäryhmät ja mänyt) tehdään lisää kasvutilaa.

Ruovikkoalueet pidetään avoimina. Niiden hoitoa esimerkiksi laiduntavien lehmien avulla voidaan harkita.



Vasemmalla lehmiä Inkoossa 60-luvulla, oikealla kuva: visitestonia

Läjitysalueelle kylvetään niittyä tai nurmea pelikentien yhteyteen. Muutamia puita, kataja istutetaan ryhmiin. Huomioiden alueen avoin luonne. Puut tuovat kesäkuumalla kuitenkin mukavaa varjoa ja puistomaisuutta, joten niitä ei kannata kokonaan pois sulkea.

## 2.6 Tasausten ja kuivauksen periaatteet, hulevedet

Läjitysalueelle tulevat pelikentät sekä kiinteät puistopolut ja huoltotiet kuivatetaan salaojin tai painantein. Suurimmaksi osaksi sallitaan merenpinnan tyypillinen vaihtelu ja veden nousu ruovikkoalueelle.

## 2.7 Kalusteet, varusteet ja rakenteet

Lähiliikuntakentät varustetaan tarvittavin maalein, penkein sekä roska-astioin. Kääntöpaikalle rakennetaan puuvarasto. Kääntöpaikan länsipuolelle rakennetaan esteötön lintulava, jonka pohja nousee ruovikon lakea hieman ylemmäs. Se mahdollistaa lintujen bondauksen ja maisemien katselun. Pääty voidaan valmistaa esimerkiksi läpinäkyvästä pleksistä, joka mahdollistaa myös esim. lasten ja pyörätuolilla liikkuvien maisemankatselun. Lintulava on sijoitettu metsän kupeeseen perustamisolosuheteiden vuoksi.



Esimerkkikuvia paalurakenteista reiteistä ja lavasta Kuva: Retkipaikka, Martan matkassa -blogi

## 2.8 Valaistuksen periaatteet

Lähiliikuntakentät, kentien huoltotie sekä puistopolku valaistaan. Kentien huoltoajotie sekä puistopolku valaistaan 5 metrin korkuisilla valaisinpylväillä. Valaisimina käytetään

AEC Illuminazionen ITALO-1 valaisimia. Valaisimien värilämpötilana käytetään 4000 Kelviniä. Valaisimet ja pylvät maalataan RAL 9005 eli mustalla värellä (kiiltoaste 50 %). Lähiliikuntakentät tulee valaista kunnolla ja tasaisesti, mutta kuitenkin niin, että ne eivät aiheuta häikäisyä. Kentät valaistaan kentän molemmen puolin valaisinpylväillä. Jokaiseen valaisinpylvääseen on hyvä asentaa ainakin kaksi valonheitintä, jotka tulee sijoittaa niin, ettei niistä aiheudu häikäisyä. Pylvät maalataan RAL 9005 värellä. Valaisimina voidaan käyttää esimerkiksi Winledin Titan G2IP65 840 BL valaisimia. Valaisimet asennetaan 6 metrin korkeuteen.

## 2.9 Jatkotoimenpiteet

Inkoon kunta laatii toimenpideohjelman, jonka mukaan alueiden tarkempi jatkosuunnittelu toteutetaan.

# 3 JOKIVARSI JA KIRKKOPUISTO

## 3.1 Alueen kuvaus ja nykytila

Inkoon kirkonkylä on kehittynyt keskiaikaisten kulkuväylien, Suuren Rantatiel ja inkoonjoen solmukohtaan. Sataman lisäksi maiseman merkittävin elementti on Inkoon kirkko, jonka vanhimmat osat ovat peräisin 1200-luvulta. Kirkko on keskiaikainen harmaakivikirkko, sillä on puinen, punamullalla maalattu kellotapuli ja kirkkopihaa kiertää kiviaita. Joenvarren suunnittelualue, johon kuuluu Inkoonjoen molempien puolien rantapenkereet, sijaitsee kirkon länsipuolella. Kirkkopuisto sijaitsee kirkon eteläpuolella. Pohjoisessa suunnittelualetta rajaa Suurkirkontie ja luoteessa Museontie. Lännen puolelle on parhailaan rakentumassa uusi koulu sekä sen uudistetut piha-alueet, jotka toimivat myös lähiliukunta-alueena. Idän puolella aluetta rajaa Ola Westmanin puistotie, jonka varressa on molemmen puolin komea, säilytettävä puukujanne.

Inkoonjoen luoteispuolella oleva puistoalue on istutettu juhlatammimetsikkö. Puita on istutettu aikoinaan 600 kpl juhlavuoden kunniaksi. Puiden alusta on täysin avoin, eikä alueella ole aluskasvillisuutta. Tammien välissä kulkee kivistuhkapintainen puistokäytävä. Tammet on istutettu niin tiheään, että niitä on jo nyt jouduttu harventamaan.



Vasemmalla tamminmetsä, oikealla jokirantaa

Jokivarsi käsittää Inkoonjoen länsi- ja itäpuolen penkereet. Inkoonjoki virtaa syvässä ja reheväkasvuisessa laaksossa ja valuu suunnittelualueen halki kirkonkylän satamaan. Alue on nykyisellään lehtipuuvaltaista ja aluskasvillisuus on osittain säilynyttä pensaskasvillisutta. Länsipuoleisen penkereen yläpuolella kulkee valaistu puistikäytävä, joka palvelee myös koulun pihan kulkureitteinä.

Kirkkopuisto on nykyasussaan avointa nurmikenttää, vain reuna-alueilla on muutamia suuria puita, jotka tulee säilyttää. Viheriötä reunustaa kaksi pientalotonttia. Alueella on luontoselvityksen mukaan havaittu uhanalaista keltamataraa.



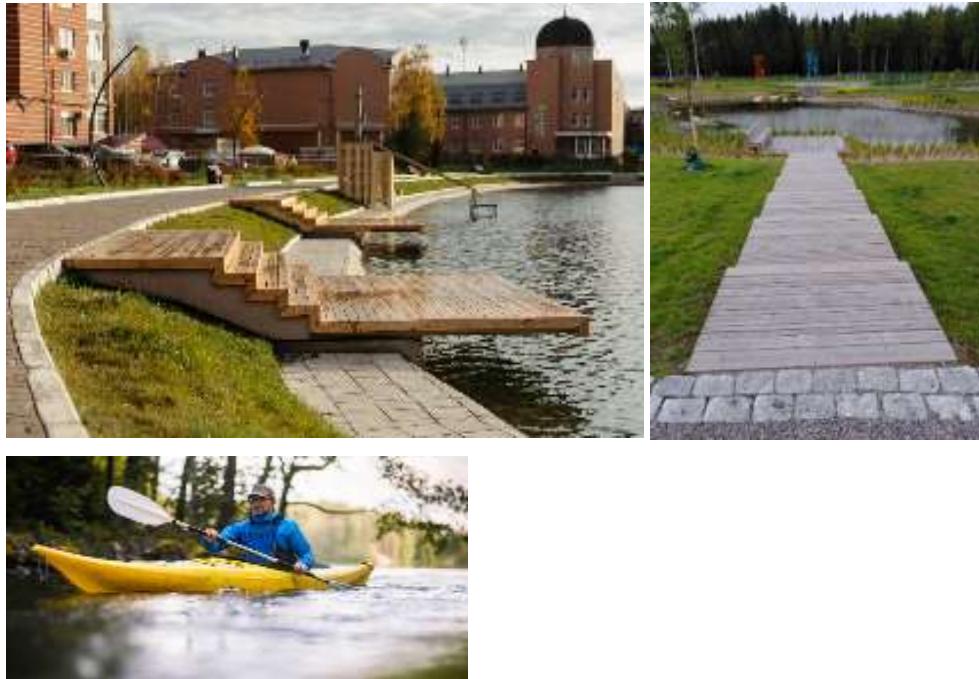
*Kirkkopuisto joen varresta koillisen suuntaan kuvattuna*

### **3.2 Suunnittelun tavoitteet**

Jokivarren ja Kirkkopuiston suunnittelulle on asetettu tavoitteita kunnan ja seurakunnan toimesta. Alueella tulee olla toimiva polkuverkosto, joka liittyy olevaan ja suunniteltuun tieverkostoon. Joen yli rakennetaan jatkossa kevyen liikenteen silta, joka palvelee erityisesti idän suunnasta saapuvia oppilaita. Alue on tarkoitettu oleskeluun, viihytymiseen, rauhoittumiseen ja virkistäytymiseen. Puisto on luonteeltaan rauhallisempi verrattuna joen itäpuolen aktiiviseen toimintapuistoon. Nykyinen puusto pyritään säilyttämään, luontoarvot ja vieraaslajit huomioidaan, lisäksi kunnostetaan juhlavuoden tammimetsä.

### **3.3 Toiminnot**

Juhlavuoden tammimetsää kehitetään tammi- ja alppiruusupuistoksi. Sen läpi virtaavaan hulevesiä kuljettavaan avo-ojaan tehdään kosteikkokasvi-istutuksia. Jokirantaan rakennetaan portaita ja oleskelulaitureita. Niihin voi laskeutua nauttiman joen rannan rehevyydestä ja veden liplatuksesta tai vetätyy hiljentymään. Toimivat ne myös sopivina alustoina onkimiselle tai melonnan levähdyspaikkoina.



Kuvia oleskelulaitureista (Landezine, lumipallo.fi)

Kirkkopuisto on pidetty pääosin avoimena maisematalana ja taustana keskiaikaiselle kiviltaalle, kuten asemakaavakin edellyttää. Länsi-Uudenmaan museo on lausunut, että "vapaamuotoisemmin rakentunut, esimerkiksi niitymäisen avoin puistoalue sopisi maaseutu- ja keskiaikaisen kirkon vieressä sijaitsevan puiston ilmeeseen paremmin kuin geometrinen muotopuutarha. Inkoon kirkon eteläpuolin alue on vielä 1960-luvun ilma-kuvassa avointa peltoa, jonka reunassa näkyy kulkuväylä, kun taas hautausmaa-aidan sisällä oleva alue on säännellympäri. Asetelma on tavallinen, sillä kirkkomaan säännellyn tilan vastaparina on kirkkomaan ulkopuolella usein ollut melko avoin ja luonnollinen maisematala kuten avoin pello, nurmikko, niitty tai markkinapaikka. Muotopuutarha kirkkomaan vieressä olisi siten uusi ja vieras maisemaelementti alueen historian näkökulmasta."

Alueelle on suunniteltu jonkin verran uusia puu- ja pensasistutuksia, niittyä ja vapaamuotoisia sipulikukkaistutuksia. Koulun ja Ola Westmanin puistotien välille on suunniteltu uusi kevyen liikenteen yhteys, jonka toteutuksen tulee sopia miljööseen. Polkuverkostoa on paranneltu ja sen varrelle on suunniteltu esteettömiä penkkejä ja roska-astioita. Puistoon voitaisiin sijoittaa esimerkiksi pieni soittolava, joka siirrettävissä penkeineen mahdollistaa alueella pienten tapahtumien järjestämisen. Lisäksi alueelle on suunniteltu alue ulkosoitimille, joiden äänimaailma on harmoninen.

### 3.4 Reitit

Koulun ja Ola Westmanin puistotien välille on suunniteltu uusi kevyen liikenteen yhteys, jonka toteutuksen tulee sopia miljööseen. Uusi kevyen liikenteen esteetön silta

rakennetaan joen yli. Polkuverkostoa on paranneltu ja niiden suunnittelussa on huomioitu oleva tieverkostot ja mm. koulun pihan uudet suunnitellut väylät. Suurkirkontietä rakennetaan uusi puistopolku jokirantaan. Joen rantaan rakennetaan portaat ja oleskelulaiturit/-tasanteet. Kulkureitit ja rakenteet pidetään siisteinä, valaistuina ja turvallisina.

### 3.5 Kasvillisuus

Suurin osa alueen kasvillisuudesta on olemassa olevaa, säilytettävää ja kehitettävää. Hoitotoimenpiteitä on tarkemmin avattu hoito- ja kunnossapitoraportissa.

Tammimetsän yleisilme pidetään hoidetun puistomaisena ja aluetta aletaan kehittää alppiruusupuistoksi. Tammen lehtikarikkeesta syntyvä humus on lievästi hapanta, joten lajit voivat elää kumppaneina. Tammien nykykunto kartoitetaan arboriston toimesta ja alueelle laaditaan puunhoitosuunnitelma. Puustoa harvennetaan riittävästi, jotta säestettävien puiden kasvutila voidaan taata. Puut hoitoleikataan, sillä sekä tammet että alppiruusut tarvitsevat nykyistä enemmän valoa. Pensasistutusten yhteyteen voidaan jättää sopivia lahopuunpaljoja monimuotoisuuden edistämiseksi. Tammimetsän läpi virtaavaan avo-ojaan istutetaan kukkivia kosteikkokasveja (esim. keltakurjenmiekkaja) paikoitellen.



Kuvat: Tahvoiset, Viherlassila

Joen rannan puustoa säilytetään mahdollisimman suurilta osin ja rantakasvillisuutta karsitaan ainoastaan oleskelualueiden välittömästä yhteydestä. Ranta-alue pidetään luonnontilaisena ja jokiympäristön ekologista monimuotoisuutta vaalitaan. Puoston elinvoimaisuudesta, uudistumisesta ja turvallisudesta huolehditaan sopivilla hoitotoimenpiteillä. Puusto uudistetaan hienovaraisella harvennuksella noin 10-15 vuoden välein poistamalla yksittäisiä puita. Näkymiä joelle avataan oleskelualueiden yhteyteen hillitysti. Rantaviivan läheinen pensaskerros säilytetään ja alueella suositaan pieniä tiheikköjä, lehtipuita sekä lahopuita.

Uusia istutuksia tehdään pääosin Kirkkopuistoon. Kevyen liikenteen pääläytymisen ja koillispuolelle istutetaan monipuolisesti uusia lehti- ja havupuita. Kiinnitetään huomiota puiden visuaaliseen ilmeeseen. Suositaan kukkivia, kauniin syysvärin omaavia ja jalopuita. Polun varteen istutetaan myös monilajinen pensasistutus. Ilmettä tuodaan vihreän eri sävyin, erilaisin lehtimuodoisin, eri kasvukorkeuksin ja kukkiviläillä.

Suurin osa puistoalueesta pidetään avoimena ja säilytetään nykyinen nurmipinta. Osa alueesta muutetaan kuivaksi kedoksi. Se pysyy luonnostaan matalakasvisena ja vaatii

---

vain vähän hoitotoimenpiteitä. Pari ensimmäistä vuotta sen kehittäminen kaipaa kuitenkin huoltoa. Nurmialueelle istutetaan niityn lisäksi ryhmiin aikaisin keväällä kukkivia sipulikasveja, kuten idänsinililjoja, käenrieskoja, parvi- ja metsätulppaaneja, krookuksi ja kääpiötasetteja. Lajit alkavat siementää pikkuhiljaa ja alkavat levitä laajemaksi kukkiviksi maatoiksi. Kevätkukkijat ovat myös pölyttäjille ensimmäisiä mettä tuottavia kasveja kukkiesaan usein ennen luonnonlajikkeita ja tukevat siten alueen biodiversiteettiä. Sipulikukat voidaan istuttaa istutusputken avulla, jos ei haluta muinaismuistoalueen vuoksi tehdä mitavia maanmuokkaustoimenpiteitä. Toki lopputulos on parempi, kun maa on muokattu ilmavaksi ja kuohkeaksi. Sipulikkukkaistutuksia voidaan hoitaa ja istuttaa kunnan senioritoiminnan toimesta.



Sipulikukat muodostavat pikkuhiljaa kukkivan maton (kuvaat: Suomela)

### 3.6 Tasauksen ja kuivauksen periaatteet ja hulevedet

Uudet suunnitellut väylät ja muut rakenteet kuivatetaan salaojin. Tammimetsässä sijaitseva avo-oja perataan tarvittaessa ja siihen istutetaan kukkivia kosteikkokasveja. Visuaalisen ilmeen lisäksi kosteikkokasvit puhdistavat hulevesiä sekä suodattavat, imeytyvät ja haihduttavat niitä.

### 3.7 Kalusteet, varusteet ja rakenteet

Kirkkopuistoa pyritään kehittämään viihtyisämmäksi ja houkuttelemaan oleskelemaan. Luonteeltaan se on rauhallisempi kuin koulun puoli Inkoonjokea. Puistopolkujen varteen sijoitetaan esteettömyys huomioiden penkkejä ja roska-astioita. Puiston luoteen puolelle sijoitetaan soittolava, joka mahdollistaa erilaiset ulkoilmatapahtumat, kuten pienet musiikkikonsertit. Soittolavan sijoituksessa on huomioitu auringon häikäisevyys sekä mahdollinen liikenteen melu. Lavaa varten hankitaan siirrettävät penkit, jotka voidaan tapahtumien aikaan tuoda ulos. Puistoon sijoitetaan myös ulkosoittimia, joilla voi luoda omaa harmonista äänimaailmaa alueelle.



Kuvia soittolavoista ja ulkosoittimista (Pikist, Percussion Play, Rakennus Koskela, Adoptoimumentti.fi, naantali.fi, tampere.fi)

### 3.8 Valaistuksen periaatteet

Inkoonjoen länsipuolella säilytetään nykyinen puistovalaistus. Inkoonjoen itäpuolella Kirkkopuisto valaistaan 4 metrin korkuisilla valaisinpylväillä ja valaisimina käytetään vastaavia valaisimia, kuin mitä on käytetty Inkoonjoen länsipuolellakin. Valaisintyyppi on Thorn Lightingin Victor LED. Valaisimien värilämpötilana käytetään 4000 Kelviniä. Valaisimet ja pylväät maalataan RAL 9005 eli mustalla värellä (kiiltoaste 50 %). Joenvarteen laitureille johtavat portaat valaistaan kaiteiseen integroiduilla led-nauhoilla.

### 3.9 Jatkotoimenpiteet

Inkoon kunta laatii toimenpideohjelman, jonka mukaan alueiden tarkempi jatkosuunnittelu toteutetaan.

## 4 INKOONRANTA, SUURKIRKONTIEN RANTA JA KATAJANOKKA

### 4.1 Alueen kuvaus ja nykytila

Suunnittelualue sijaitsee Inkoon keskustassa Rantatienviitteen, Suurkirkontien, Katajanokatien, Munkintien sekä Kyrkfjärden-nimisen merenlahden välissä. Alueen eteläpäässä on Inkoon satama ja kauppakeskus Strand, jonka edustalla on kirkonkylän tori. Suurkirkontien ja Katajanokantien varsilla on omakotitalo- ja pientalorakentamista. Inkoonrannan uutta asemakaavaa toteutetaan parhaillaan ja sen myötä Kapteeninpolun pohjoispuolelle rakentuu uusia asuinrakennuksia. Asumisen tieltä alueelta on poistunut mm. jääkiekkokaukalo, tenniskentät ym. muita liikuntakenttiä sekä matonpesupaikka.

Suunnittelualue on suurimmaksi osaksi luonnontilaista rantametsää ja avointa ruovikkoa, siellä ei ole toimintoja eikä kulkureittejä lukuun ottamatta alueen asukkaiden yksityisiä laitureita tai vastaavia rakennelmia. Suurkirkontien mutkasta johtaa rantaan olemassa oleva polku. Inkoonrannan alueella sijaitsee (luo-1) viitasammakon lisääntymispalvelu ja Suurkirkontien rannan kohdalla luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä alueena (luo-2) merkitty paikallisesti arvokas lehto. Katajanokan keskivaiheilla, Suurkirkontien kaakkospuolella kulkee itä-länsi suuntainen rantametsävyöhyke, joka on maisemallisesti ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta metsää. Alueen asukkaat ovat paikoin omatoimisesti tehneet alueella hoitotoimenpiteitä, jonka vuoksi metsän rakenteen luonnontilaisuus on laskenut.



Vasemmalla rantaan johtava polku, oikealla Katajanokantien päädyn edustaa pumppaamon kohdalta kuvattuna

### 4.2 Suunnittelun tavoitteet

Inkoonrannan suunnittelun tavoitteena on ollut kevyen liikenteen yhteyksien ja polkuverkostojen parantaminen sekä alueen virkistyskäytön lisääminen. Maisema on haluttu pitää avoimena ja niittymäisenä luontoarvojen sallimissa rajoissa. Luontoarvot: kuten alueella sijaitseva lehto, viitasammakon kutualue sekä linnusto on huomioitu. Lisäksi huomioidaan hulevesien luontolähtöisen ohjaaminen uusilta rakennettavilta alueilta suunnittelalueelle.

### 4.3 Toiminnot

Inkoonrannan alueelle on suunniteltu puistopolku. Se erkanee itään Inkoorannan rantalaiturilta Kapteeninpolun kohdalta. Polku on korttelin 134 väliselle jalankulkureitille (pp) saakka talvikunnossapidettävä ja sen varrelle on sijoitettu penkkejä, roska-astioita sekä ulkokuntoiluvälineitä. Suurkirkontien rannan alueelle siirryttäässä puukantinen ja esteetön polku toteutetaan korkeana paalurakenteena Katajanokan päätyyn saakka. Reitin varrelle sijoitetaan kaksi lintulavaa ja kaksi laituria. Katajanokan alueelle sijoitetaan paikka ranta-lentopalokentälle tai jollekin muulle pelikentälle. Alueella on pelattu rantaalentopalhoa jo 1960-luvulla.

Aallonmurtajan viereen rantaan on suunniteltu uimapaikka/kahluuranta. Paikalla on 1950-luvulle saakka ollut hiekkaranta, mutta merenlahden ruoppausten maamassat on läjitetty pääosin rannalle, jonka johdosta se on vähitellen kasvanut umpeen. Ilman mittavia ruoppaustoimenpiteitä ei kuitenkaan virallisen uimarannan vaatimiin uimasyvyksiin päästä.



Hiekkarantatunnelma Inkoossa 60-luvulla (kuvat Inkoon kunta)

Suurkirkontien rannan lounaisosassa on osoitettu vaihtoehtoinen paikka matonpesupai-kalle. Sille soveltuva paikka on tuulinen ja aurinkoinen. Kyseistä paikkaa puolataa, jo suun-nitellun paikoitusalueen läheisyys, jolloin erillistä parkkipaikkaa ei tarvitsisi rakentaa. Myös vesi voidaan ohjata läheltä.

### 4.4 Reitit

Inkoonrannan alueelle on suunniteltu puistopolku. Se erkanee itään inkoorannan rantalaiturilta Kapteeninpolun kohdalta. Polku on korttelin 134 väliselle jalankulkureitille (pp) saakka talvikunnossapidettävä. Suurkirkontien mutkasta erkaneva nykyinen polku levennetään talvikunnossapidettäväksi huoltoväyläksi. Polku johtaa sen päässä olevalle kään-töpaikalle ja kalastuslaiturille. Katajanokantieltä on suunniteltu puistopolkuja pitkospuurei-tille. Toinen niistä toimii pelikentän huoltotienä. Kohti Munkintietä on osoitettu kaksi vaih-toehoista polkuvaihtoehtoa.

Korkeana paalurakenteena toteutettava rantaraitti mahdollistaa viitasammakkujen helpon ja turvallisen liikkumisen rannan ja metsän väliillä sekä veden luontaisen liikkeen ja siten alueen ruovikolle tyypillisten lyhytaikaisten viitasammakkujen lisääntymispaiikkojen (Silvestris oy, 2018) syntydynamikan jään ja lumen laottamien ruokokasvustojen välisiin

---

lampareisiin. Rakennettava reitti on puukantinen ja esteetön. Se rakennetaan 1,5–2,0 m:n korkeuteen, jolloin näköalat merelle säilyvät, mutta reitti ei muodosta näkemäestettä alueen rakennuksista katsottuna. Reitit sijoitetaan 30 m:n päähän rantaviivasta. Mikäli ruovikko ei ulotu niin etäälle rannasta, voidaan harkita puukantisen reitin laskua maan tasalle. Paalurakenteisen reitin ja maanvaraisen reitin yhtymäkohdissa puukantinen reitti voidaan laskea paikoin maan tasalle huomioiden esteettömyyden. Reitin varrelle on suunniteltu kaksi lintulavaa ja eväskatos.

#### 4.5 Kasvillisuus

Suurin osa alueen kasvillisuudesta on olemassa olevaa, säilytettävää ja kehitettävää. Ruovikkiset alueet niitetään tarpeen mukaan merinäkymien avaamiseksi ja hoito- ja kunnossapitosuunnitelman mukaisesti. Rantametsien hoitotoimenpiteitä on myöskin tarkemmin luonnehdittu hoito- ja kunnossapitoraportissa. Suurkirkontien mutkassa avataan siivilöityviä näkemiä merelle.

Uusia istutuksia on esitetty vain Inkoonrannan alueelle, jossa maastoa muotoillaan A-asuinkorttelialueen vieressä. Maaperää nostetaan niin, että se korttelin reunassa on +3.0. Luiska muotoillaan kumpuilevaksi ja luonnolliseksi. Alueelle istutetaan niittyä sekä merenrantaan sopivia lehtipuita kuten koivuja ja tervalepiä sekä luonnonkantaa olevia katajia. Puiden sijoituksessa huomioidaan, että näkymät merelle säilyvät korttelista A.

#### 4.6 Tasauksen ja kuivauksen periaatteet ja hulevedet

Inkoonrannan alueella on asemakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeänä alueena (luo-1) merkitty viitasammakon lisääntymispaikka. Viitasammakko on luontodirektiivin liitteen IVa laji, jonka kutu- eli lisääntymispaikkoja koskee luonnonsuojelulajin 49 §:n mukaan heikennys- ja hävityskielto. Viitasammakoiden soidinalue sijaitsee kaivetussa ojassa suunnitellun AP-korttelialueen edustalla. Ojan kaivusta tulleet maamassat on aikanaan kasattu ojan reunoille, missä kasvaa nyt harva koivurivistö. Kohteen 304 oja sijaitsee keskellä ajoittain hyvinkin märkää ruovikkoa, joten oletettavasti vettä tulee ainakin korkean merenpinnan aikoina ojaan myös ympäröiviltä ruovikkoalueita ja jopa merestä. Korkeustarkastelun perusteella ojan merenpuoleisessa päässä on kynnis, joka ilmeisesti osaltaan patooa vettä ojaan ja ehkäisee sen kuivumista kokonaan. Sammakoiden soidin keskittyy ojan loppupäähän n. 60 metrin alueelle ennen sen laskemista mereen (Silvestris oy, 2018).

Suurkirkontien rannan ja Katajanukan alueille korkeana paalurakenteena toteutettava rantaraitti mahdollistaa viitasammakkujen helpon ja turvallisen liikkumisen rannan ja metsän välillä sekä veden luontaisen liikkeen ja siten alueen ruovikolle tyyppillisten lyhytaikaisten viitasammakkujen lisääntymispaikkojen (Silvestris oy, 2018) syntydynamikan jääen ja lumen laottamien ruokokasvustojen väliin lampareisiin. Näin ollen arvioidaan, että toteuttaessa rantaraitti keskeisiltä osiltaan paalurakenteisena, Inkoonrannan asemakaava viitasammakkovaikutusraportissa rantaraitin rakentamiseen liittyvänä viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen rakentamiseen liittyvänä kompenсаatiotoimena esitettyjä

keinotekoisesti rakennettavia kutulammikoita ei ole tarpeen toteuttaa. Tarkemman suunnittelun yhteydessä olisi kuitenkin suositeltavaa vielä varmistaa paikallisen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksikön näkemys asiaan.

Viitasammakon lisääntymispaikkaa ympäröivien alueiden niitoissa huomioidaan, että ojan ylityksen ja merenrannan välille jätetään ojan molemmille reunoille pystyn järviruokokais-tale suoaksi soidintaville ja kuteville sammakoille. Viereisen korttelialueen toteuttamisessa tulee lähimmän korttelin puhtaat kattovedet ohjata ojaan lisääntymispaikan tasaisen ve-densaannin varmistamiseksi. Rantaraitin ojan ylitys on suositeltavaa tehdä siltarakenteella, jonka alle jää riittävästi väljyyttä, tai rumpuputkella, joka on halkaisijaltaan ojaan leveämpi, jotta mahdollistetaan viitasammakoiden liikkuminen ojaan myöten raitin molemmin puolin (Silvestris oy, 2018).

Rakentamisen aikainen hulevesi sisältää enemmän kiintoainetta ja ravinteita kuin valmiilla alueilla ja tästä syystä rakentamisen aikaisia työmaavesiä alueella ei saa johtaa viitasam-makoiden elinalalueelle. Työmaavedet tulee ohjata viitasammakkoalueen ohi avo-ojalla.

#### **4.7 Kalusteet, varusteet ja rakenteet**

Inkoonrannan rantapolku varustetaan penkein, roska-astioin ja ulkokuntoiluvälainein. Pu-kantisena reitin varrelle rakennetaan kaksi esteetöntä lintulavaa, joiden pohja nousee ruo-vikon lakea hieman ylemmäs. Se mahdollistaa lintujen bongauksen ja maisemien katse-lun. Pääty voidaan valmistaa esimerkiksi läpinäkyvästä pleksistä, joka mahdollistaa myös esim. lasten ja pyörätuolilla liikkuvien näkemisen. Reitin varrelle voidaan rakentaa leven-nyksiä penkkien sijoitusta varten ja käänköpaikoiksi. Levennyspaikalla voi sijaita myös pik-nikpöytä ja -penkkiryhmä katoksella eväiden syöntiä varten. Lintulavojen tarkka sijoitus-paikka päätetään yhdessä paikallisten lintuharrastajien kanssa.





Kuvat lintulavoista, puukantisista reiteistä ja piknikatoksesta: retkipaikka, visitestonia ja ark.fi

Suurkirkontien rantaan rakennetaan pitkä kalastuslaituri, joka ulottuu syvemmälle merelle. Katajanukan päähän rakennetaan esteetön laituri.

#### **4.8 Valaistuksen periaatteet**

Inkoonrannan ja Katajanukan talvikunnossapidettävä väylät valaistaan. Inkoonrannan osalta noudatetaan aiemmin tehtyjä suunnitelmia. Valaistus toteutetaan 5 metrin korkuisilla valaisinpylväillä. Valaisimina käytetään AEC Illuminazionen ITALO-1 valaisimia. Valaisimien värilämpötilana käytetään 4000 Kelviniä. Valaisimet ja pylvät maalataan RAL 9005 eli mustalla värellä (kiiltoaste 50 %).

#### **4.9 Jatkotoimenpiteet**

Inkoon kunta laatii toimenpideohjelman, jonka mukaan alueiden tarkempi jatkosuunnittelu toteutetaan.

### **5 LÄHTEET**

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. 2019. Suomen laijien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.

Inkoon keskuspuiston asemakaava. <https://www.karttatiimi.fi/inga/2018.pdf> (luettu 4.11.2021)

Inkoonrannan asemakaava. Hyväksytty 3.6.2019. [https://www.karttatiimi.fi/inga/20190603\\_2.pdf](https://www.karttatiimi.fi/inga/20190603_2.pdf) (luettu 4.11.2021)

Kirkonkylän satama asemakaava. Hyväksytty 3.6.2019. <https://www.karttatiimi.fi/inga/20190603.pdf> (luettu 4.11.2021)

Kontula, T. ja Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyprien uhanalaisuus. Suomen ympäristö 5/2018. Osat I ja II. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.

Lajitietokeskus, Osoitteessa: laji.fi. Salassapidettävän ja karkeistetun aineiston sisältäväät tietopyynnöt 20.4.2021.

Luontopalvelu Vanamo, 2012: Inkoon kirkonkylän Västerkullan ja Prästgårdenin alueen luontoselvitys -luontotyypit ja pesivä linnusto.

Silvestris oy, 2018. Inkoonrannan asemakaava: Maankäytön vaikutukset linnustoon ja viitasammakkoon. 28.11.2018.

Silvestris oy, 2019. Inkoo, Kirkonkylän sataman asemakaava Maankäytön vaikutukset lehtoon ja viitasammakkoon. 12.4.2019.

---

## BESKRIVNING AV PARKPLAN

---

ARBETSNRUMMER: 23702102

KUND: INGÅ KOMMUN

PARKERNA I INGÅ CENTRUM



08.11.2021

**SWECO INFRA & RAIL OY**  
ÅBO

## Ändringslista

					KLAR
ÄNDRING	DATUM	GODKÄND AV	GRANSKAD AV	UTARBETAD AV	ANMÄRKNING
	08.11.2021	FIJETU	FIJETU	FIJETU, FIELMIN, FIPIMA	UTKAST

## Innehåll

<b>1 INLEDNING .....</b>	<b>1</b>
<b>1.1 Allmän beskrivning över området .....</b>	<b>1</b>
<b>2. Parkpalens beskrivning och mål .....</b>	<b>2</b>
<b>1.2 Planläggning och planeringssituation .....</b>	<b>2</b>
<b>1.3 Topografi och jordmån.....</b>	<b>5</b>
<b>1.4 Natur .....</b>	<b>5</b>
<b>2 LILLUDDEN.....</b>	<b>6</b>
<b>2.1 Beskrivning och nuläge .....</b>	<b>6</b>
<b>2.2 Allmänna mål .....</b>	<b>7</b>
<b>2.3 Funktioner.....</b>	<b>7</b>
<b>2.4 Rutter.....</b>	<b>8</b>
<b>2.5 Växtlighet .....</b>	<b>8</b>
<b>2.6 Principer gällande utjämning och torrläggning.....</b>	<b>9</b>
<b>2.7 Inventarier, utrustning och konstruktioner.....</b>	<b>9</b>
<b>2.8 Belysningsprinciper .....</b>	<b>9</b>
<b>2.9 Fortsatta åtgärder .....</b>	<b>10</b>
<b>3 ÅSTRANDEN OCH KYRKAROMAEN .....</b>	<b>10</b>
<b>3.1 Beskrivning och nuläge .....</b>	<b>10</b>
<b>3.2 Planeringsmål .....</b>	<b>11</b>
<b>3.3 Funktioner .....</b>	<b>11</b>
<b>3.4 Rutter.....</b>	<b>12</b>
<b>3.5 Växtlighet .....</b>	<b>13</b>
<b>3.6 Principer för utjämning och torrläggning samt dagvatten.....</b>	<b>14</b>
<b>3.7 Inventarier, utrustning och konstruktioner.....</b>	<b>14</b>
<b>3.8 Belysningsprinciper .....</b>	<b>15</b>
<b>3.9 Fortsatta åtgärder .....</b>	<b>15</b>
<b>4 INGÅSTRAND, STORKYRKOVÄGENS STRAND OCH SKATUDDEN.</b>	<b>16</b>
<b>4.1 Beskrivning och nuläge .....</b>	<b>16</b>
<b>4.2 Planeringsmål .....</b>	<b>16</b>
<b>4.3 Funktioner .....</b>	<b>17</b>
<b>4.4 Rutter.....</b>	<b>17</b>
<b>4.5 Växtlighet .....</b>	<b>18</b>
<b>4.6 Principer för utjämning och torrläggning samt dagvatten.....</b>	<b>18</b>
<b>4.7 Inventarier, utrustning och konstruktioner .....</b>	<b>19</b>

<b>4.8 Belysningsprinciper .....</b>	<b>19</b>
<b>4.9 Fortsatta åtgärder .....</b>	<b>20</b>
<b>5 KÄLLOR .....</b>	<b>20</b>

**Kartor:**

Lilludden, projekteringsplan 1:1000  
Åstrand och Kyrkparken, projekteringsplan 1:1000  
Ingåstrand, Storkyrkovägens strand och Skatudden 1:1000  
Genomskärningar A-A, B-B, C-C, D-D och E-E 1:500

## 1 INLEDNING

### 1.1 Allmän beskrivning över området

Ingå är en mångsidig kommun med terräng och landskap där hav och landsbygd förenas. I Ingå finns rikligt med värdefulla natur- och kulturhistoriska objekt. Planeringsområdet som denna plan gäller omfattar tre parkområden i Ingå centrum. Dessa fördelar vidare till 2-3 olika delområden med olika mål. Delområde 1, Lilludden ligger väster om centrum och båthamnen. På båda sidorna av Ingå å ligger delområde 2, Åstrand och Kyrkparken invid Ingå kyrka. Delområde 3 ligger nordost om båthamnen och bildas av tre delområden: Ingåstrand 3a, Storkyrkovägens strand 3b och Skatudden 3c.

Dessa områden ligger nära centrum och kulturhistoriska områden och varierar från vårdade och planterade områden till mångsidiga områden som uppkommit och utvecklats mera naturligt. På planeringsområdet finns bl.a. omsköpta parkområden med trädbestånd, öppnare parkområden, havsstränder med vassområden, strandskogar och berg samt skogig åstrand.

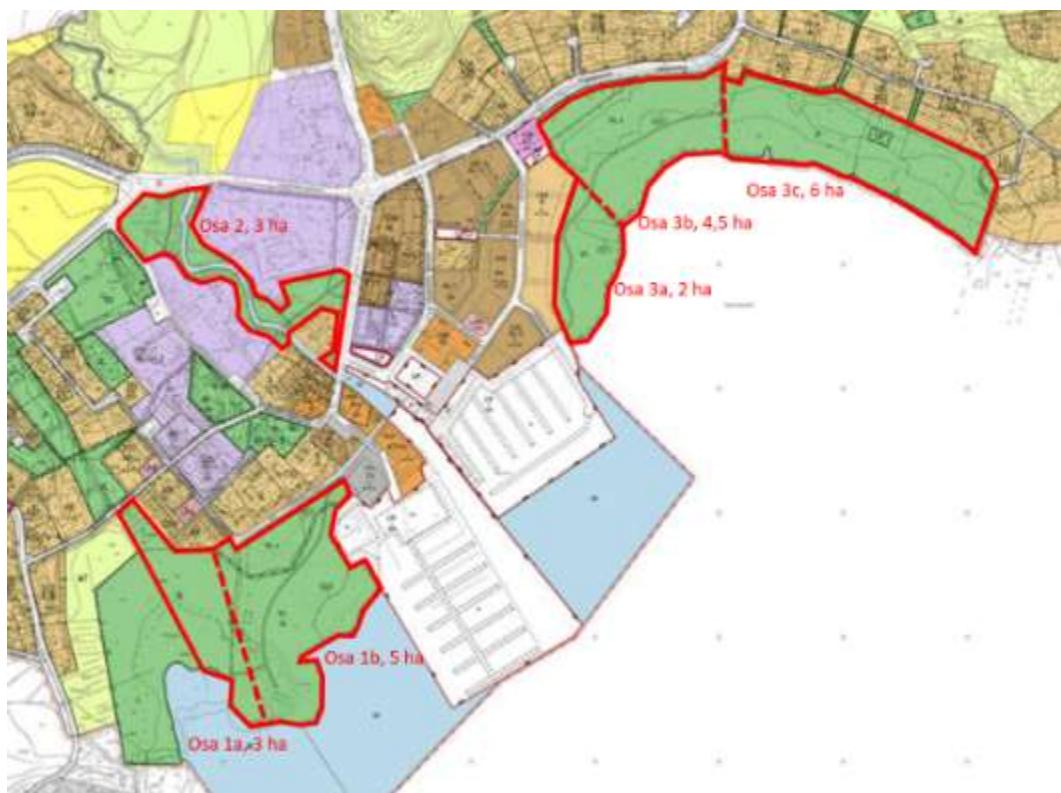


Bild: Ingå kommun. Planeringsområdena

## 2. Parkpalens beskrivning och mål

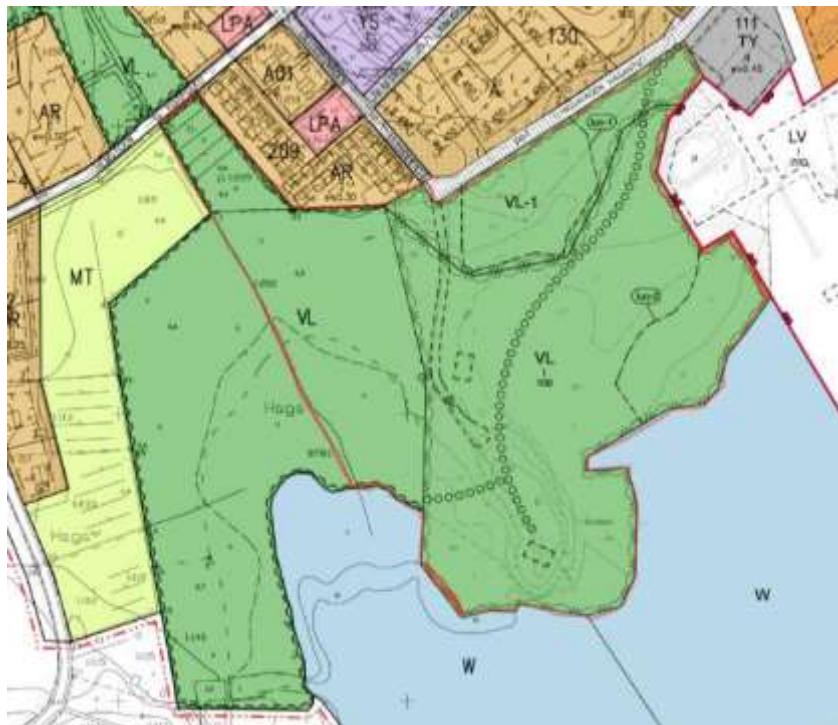
I denna parkplan presenteras delområdenas grönområden, planlösningar och ges riktlinjer för utveckling av dessa områden. Planen ger information om kommande kostnader och till slut presenteras förslag för fortsatta åtgärder. I samband med parkplanen har utarbetats en skötsel- och underhållsplan enligt RAMS-klassificering.

Målet är att främja områdenas användning och på så sätt garantera användarna mångsidiga naturupplevelser och rekreatiomöjligheter. Speciell vikt har fästs vid att skapa ett täckande nätverk av rutter och vistelsemöjligheter. Lösningarna är enkla, lättskötta och hållbara. Samtidigt ses till att viktiga natur- och kulturhistoriskt värdefulla särdrag samt naturens mångfald bevaras.

Nulägesbeskrivningen, planeringslösningarna och åtgärdsförslagen baserar sig på terrängbesök, utgångsdata samt planeringsgruppens diskussioner och beställarens respons.

### 1.2 Planläggning och planeringssituation

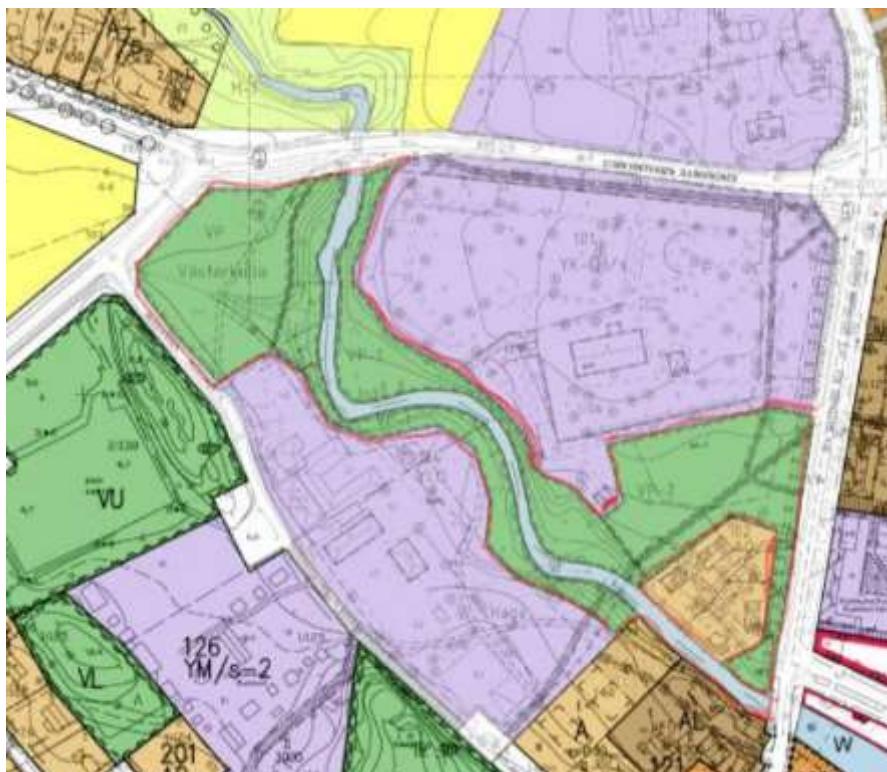
Alla planeringsområden har gällande detaljplaner.



Utdrag ur Lilludden-områdets detaljplan

**Lilludden** utgör i sin helhet närekreationsområde (VL) och närekreationsområde (VL-1) med betydliga naturvärden och ska till största delen bevaras i naturtillstånd. Vid Hagavägen har i detaljplanen anvisats ett luo-1-område, ett viktigt område med tanke på

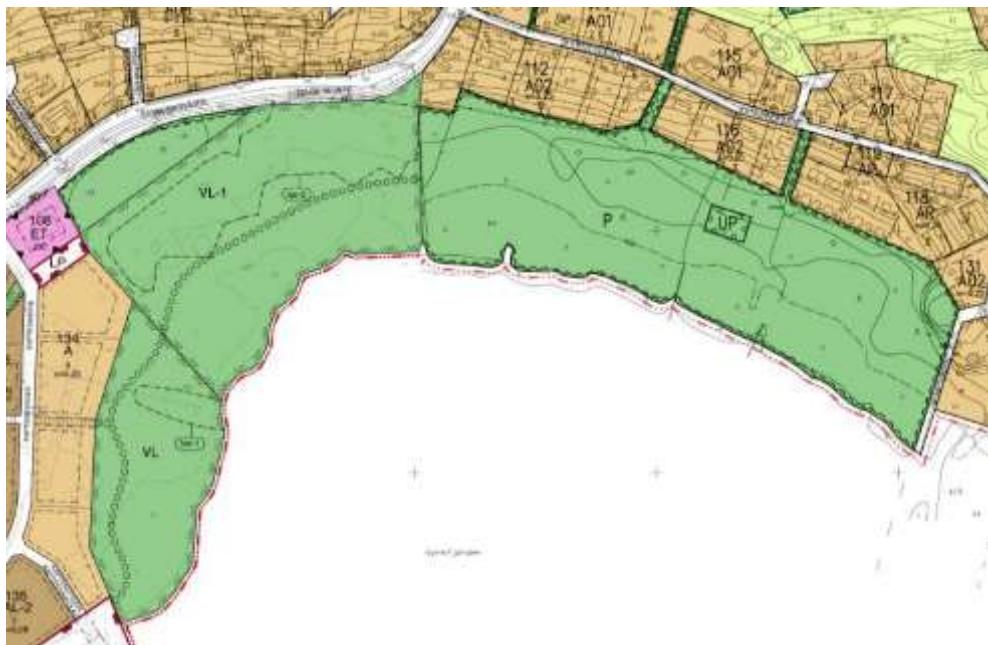
naturens mångfald. Enligt planbestämmelsen bör "området bevaras i naturtillstånd med undantag av smärre skötselåtgärder såsom fällandet av enstaka träd. Stammarna av fällda eller fallna träd lämnas att förmultna i lunden". I områdets sydöstra del har i detaljplanen anvisats en lekplats och ett skyddsområde för åkergröda (luo-2) enligt vilket området bevaras i naturtillstånd och "strandlandskapet hålls öppet genom klippning eller bete". Här gäller ett förbud att förstöra och försämra enligt § 49 naturvårdslagen. Genom området har anvisats en frilutsrutt.



*Utdrag hur Åstrandens och Kyrkparkens detaljplan*

Vid **Åstranden** och **Kyrkparken** finns till nordväst i detaljplanen ett område med beteckning VP, park. På båda sidorna av Ingå å finns områden med beteckning VP-1, som innebär strandpark som ska skötas som trädbevuxet område i huvudsak i naturtillstånd. Kyrkparken har anvisats med beteckning VP-2, som innebär park som i huvudsak ska skötas som öppet landskap. På området finns därtill friluftsstigar som anvisats normativt med beteckning ulk. Hela området omringas av sk-1 som avser "en på nationell nivå betydande byggd kulturmiljö där ny- och ombyggnad, byggande eller iståndsättande av vägar liksom andra åtgärder som förändrar miljön skall anpassas till miljöns karakteristiska egenskaper". Inom Kyrkparken finns ett område med beteckning sm-1, som avser "del av område där det finns en fast fornlämning som är fredad genom lagen om fornlämnningen. Det är med stöd av lagen om fornlämnningen förbjudet att gräva i området, täcka över, ändra och på

annat sätt röra området. Markanvändningsplaner gällande området skall sändas till Miljöverket för utlåtande”.



*Utdrag ur Ingåstrands, Storkyrkovägsstrandens och Skatuddens detaljplan*

**Ingåstrand**-området har i detaljplanen anvisats med beteckning VL, närerekreationsområde. För området ska utarbetas en parkplan. I detaljplanen har anvisats ett område med beteckning luo-1, ett viktigt område som åkergrädans förökningsplats. I habitatdirektivets bilaga nämns åkergradan som en Iva-art för vars lek- eller förökningsplatser gäller ett förbud att förstöra och försämra enligt § 49 naturvårdslagen. ”Dikesbädden och vassremsorna på båda sidorna bevaras.”

**Storkyrkovägens strandområde** har i detaljplanen anvisats som närerekreationsområde (VL-1). Enligt planbestämmelsen har området ”naturvärden som skall särskilt beaktas och bör bevaras huvudsakligen i naturtillstånd. I området bör åkergrädans naturliga rörelse från stranden till skogen möjliggöras vid den noggrannare planeringen av bl.a. grönförbindelser och terrasseringar.” På området finns en lokalt värdefull lund som är viktig med tanke på naturens mångfald (luo-2). Området utgör delvis mesotrofisk lund nära naturtillstånd, som är en sårbar naturtyp (VU). ”Området sköts genom att gallra buskskiktet så att igenväxning undviks. Vid eventuell gallring av trädskiktet eftersträvas artrikedom, i synnerhet genom att främja gamla och höga aspar och alar.” Genom Ingåstrand-området och Storkyrkovägens strandområde har anvisats en friluftsruut.

**Skatuddsområdet** har i detaljplanen anvisats som park (P). Ungefär i mitten av området har anvisats ett område för bollplan (Up).

### 1.3 Topografi och jordmån

**Lilluddens** planeringsområde ligger vid havsstrand och är mycket jämnt. Markytan varierar med ca +0,5 - 2,0 m från havsnivå. Jordmånen är största delen gyttja eller gyttjelera. På strandområdet finns ett deponeringsområde med muddringsmassor. Markgrundens är av mycket dålig kvalitet och förutsätter grundförstärkning vid byggande av permanenta konstruktioner. Vid Lilluddens spets och Hagavägens kurva finns bergiga områden.

**Åstrandens** norra och nordvästra del består av fin sand, i mitten av planeringsområdet finns lera och på **Kyrkparkens** sida av ån sand. Landskapets stomme utgörs av Ingå ådal. Terrängen sjunker på båda sidorna mot ån där markytan är på nivå 0. Åstränderna är ställvis mycket branta, som högst stiger markytan med + 6,0 m. Terrängen längs Ingå å är frodig, Kyrkparken öppen och jämn. Kyrkan utgör ett klart landmärke i kyrkbyn.

**Ingåstrands, Storkyrkovägsstrandens och Skatuddens** planeringsområde ligger vid havsstranden och är mycket jämn. Markytan varierar med ca +0,5 - 2,0 från havsytan. Områdena utgörs i huvudsak av gyttjelera, delvis också sand. I byggbarhetsundersöningen (Sipti infra Oy, 2017) konstaterades visuellt att områdets jordmån innehåller i varierande grad sulfidlera. Sulfidlerans mängd och kvalitet och dess verkningar på byggbarhet ska beaktas i senare planering för byggande. Området är vidsträckt och vassbevuxet, fram till ca 1950-talet har stranden varit sandstrand, men största delen av muddringsmassorna från havsviken har deponerats på stranden varför den vuxit igen så småningom (källa: Ingåstrands planbeskrivning)

### 1.4 Natur

I landskapsindelningen ingår planeringsområdet i Sydligt strandlandskap. Finska vikens kusttrakter kännetecknas av småskalig och varierande topografi. Ingå kyrkby ligger i en skyddad vik vid fastlandskusten, vid Ingå ås mynning som utgör en knutpunkt i landskapet. I den öppna hamnmiljön utgör havet en mycket betydande landskapsfaktor. Bakom båthamnen utbreder sig Ingås landskapsmässigt och tätortsmässigt betydande, trädhusdominerade centrumområde med service. Hamnområdet kantas i nordost och nordväst av lundartade strandskogar med bergsuddar som ännu är obebyggda. Den bergiga udden till söder på planeringsområdet, Lilludden, är landskapsmässigt värdefullt.

I den Växtgeografiska indelningen hör Ingå till sydkustens ekzon, som också är en hemiboreal klimatzon. Havsstränderna med närområden är utsatta för vind året om och därför mindre lämpliga för boende. Ingå hör till Nylands biogeografiska provins och den bästa tillväxtzonen 1B på Finlands fastlandsområden. Kännetecknande för Ingås tätortsområde är odlingsdominerade dalar som kantas av bergåsar. På båda sidorna av båthamnen, vid Lilludden och Ingåstrand, utbreder sig vassområden och lundar bakom dem. På fastlandsidan begränsas strandzonen av vägar. (källa: Detaljplaneändringen över hamnområdet i centrum)

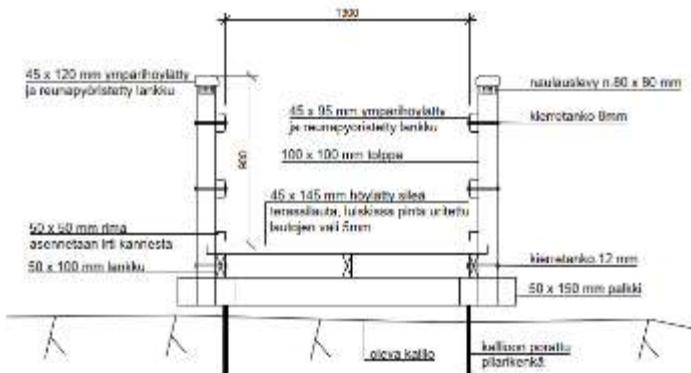
## 2 LILLUDDEN

### 2.1 Beskrivning och nuläge

Lilluddens område utgör ca 8,9 ha. Området begränsas i norr av Hagavägen, en AR-tomt samt Hemstigen. Till väst finns ett privat åkerområde. Till öst finns båthamnen och till söder Kyrkfjärdens vattenområde. På Lilludden finns två skyddsområden som anvisats i detaljplanen. På största delen av området växer vass som genomkorsas av en skogsremsa som används för rekreation. Från Hagavägen kommer en smal stig, som kantas av träd på båda sidorna. Stigen översvämmas tidvis av havsvatten. Stigen leder till Lilluddens spets, ett trädbevuxet och bergigt område. Där har tidigare byggts en tillgänglig spånggrutt (Maisemarakkitehtitoimisto Kokoma). Vid ändan av rutten finns en grill- och picknickplats med fina vyer ut till havet. Nedanför berget finns en liten strand som man kan vada i. I samband med byggandet av båthamnen har muddrats och massorna har deponerats på planeringsområdet i riktning nordost-sydväst.



Trädallén som leder till Lilluddens spets och öppna vyer ut till havet



KAIKKI PUUTAVARA PAINEKYI LÄSTETTYÄ

PYHÄTULOLIPIKOS  
PERIAATELEKKÄVÄS 1:20

Bild över planerad spång för rullstol: Maisema-arkkitehtioimisto Kokoma

## 2.2 Allmänna mål

Målet är att öka användningen av området. Området bevaras allmänt öppet och där öppnas tillräckliga utsikter. De öppna områdenas randzoner ska ansluta sig naturligt till miljön. Naturvärden (lund, åkergröda och fågelbestånd) samt bekämpning av främmande arter beaktas. För deponeringsområdet planeras ett nytt användningsändamål och vistelse på området möjliggörs. Undersöks om det på området kunde placeras en plats för matttvätt och simning. Dagvattenfåran vid planeringsområdets gräns upprätthålls så att den fungerar.

## 2.3 Funktioner

Till Lilluddens nordvästra hörn har i parkplanen anvisats en ny plats för mattvätt. Platsen borde vara solig och något blåsig så att mattorna torkar snabbt. För placeringen talar att vattnet kan lätt dras från Hemstigen. Jordmånen består av gyttja och massorna ska därför bytas ut vid byggande. Idaq utgör området björksnår/impediment.

På det långsmala området längs Lilluddens nordöstra-sydvästra kant har i parkplanen anvisats planer för näridrott och olika spel. Idag består området av vassväxtlighet och deponeringsområdet saknar funktioner. Berget vid deponeringsområdets sydkant skulle kunna utnyttjas som grund för en serviceväg till spelplanerna. Norr om planerna skulle byggas en parkstig ut till Hagavägen.

---

På Lilluddens sydspets finns en låg, relativt öppen strand som man kan vada i och som avgränsas av vass i ost och väst. Strandens saknar funktioner men området används relativt flitigt under sommarperioden. I samband med planeringen undersöktes möjligheterna att utveckla stranden för bad, men det konstaterades svårt p.g.a. att jordmånen består av gyttja. För att uppnå tillräcklig djup för simning borde stranden muddras och byggas en serviceväg ända ner till stranden. Åtgärderna ansågs tunga med tanke på områdets karaktär och beslutet blev att utveckla området som badplats. Strandsanden förnyas på vintern med hjälp av isen och området förstoras. Strandens underhålls så att den lämpar sig för vadande människor och hundar.

I stället för fasta parkstigar planerades tillgängliga rutter på pålar över den vassbevuxna vikändan. Lösningen tillåter vatten och djur röra sig fritt under konstruktionen. Väster om uddspetsens skogsdunge byggs ett fågeltorn.

## 2.4 Rutter

Parkstigen från Hagavägen till uddspetsen iståndsätts enligt tidigare planer och trädallén bevaras. Nedanför berget byggs en vändplats så att det blir lättare att föra t.ex. ved till området. För veden ordnas en låda. Användarna bär veden till eldplatsen.

Berget vid deponeringsområdets södra kant utnyttjas som grund för en serviceväg till spelplanerna. Norr om planerna byggs en parkstig till Hagavägen. Från servicevägens slut byggs en tillgänglig spång med trädäck till bad- och vändplatsen. Ruten förverkligas som en hög konstruktion på pålar så att åkergroden kan röra sig mellan stranden och skogen lätt och tryggt och att vattnet kan röra sig fritt. Åkergroden förökar sig i kortvariga små pölar som uppstår bland vassen då is och snö trycker ner vassen. (Silvestris Oy, 2018)

## 2.5 Växtlighet

Största delen av områdets befintliga växtlighet ska bevaras och utvecklas. Skötselåtgärderna beskrivs mera ingående i skötsel- och underhållsrapporten. Lundens som ska skyddas har ett livskraftigt skogsekosystem. Små snår, undervegetation, ädla lövträd och förmulnande trä som är bra för naturens mångfald främjas. En del av områdena kan lämnas i naturtillstånd utan skötsel. Vid randskogarna lämnas landskapsträd och trädgrupper med många trädslag och även buskvegetation bevaras. Slitage och erosion förebyggs på områden som tidvis översvämmas. För enstaka träd värdefulla med tanke på naturen (ädelträd, asp, sälg, björk, albestånd och tallar) lämnas utrymme att växa.

Vassområden hålls öppna. De kan skötas till exempel av betande kor.



*Kor i Ingå på 60-talet till vänster, bild från visitestonia till höger*

Kring spelplanerna på deponeringsområdet sås ängsväxtlighet eller gräs. Några träd och enar planteras i grupper. Områdets öppna karaktär beaktas. Träden erbjuder skugga och parkkänsla under heta sommardagar och behöver inte uteslutats helt.

## 2.6 Principer gällande utjämning och torrläggning

Spelplatserna och de fasta parkstigarna på deponeringsområdet torrläggs genom dränering eller sänkor. Havsnivåns typiska variation tillåts till största delen och så att vattnet svämmar över på vassområdet.

## 2.7 Inventarier, utrustning och konstruktioner

Närrekreationsplatserna förses med nödvändiga spelmål, bänkar och sopkärl. Vid vändplatsen byggs ett träslag. Väster om vändplatsen byggs ett tillgängligt fågelflak, flaket lite högre än vassen. Flaket kan användas för skådning av fåglar och landskap. Gaveln kan tillverkas av t.ex. genomskinligt plexiglas så att även barn och rullstolsbundna kan njuta av utsikten. Fågelflaket placeras vid skogskanten p.g.a. grundläggningsförhållanden.



*Exempel på pålkonstruktioner och fågelflak. Bilder: Retkipaikka, Martan matkassa -blog*

## 2.8 Belysningsprinciper

Näridrottsplatserna, servicevägen och parkstigen förses med belysning. Servicevägen belyses med 5 meter höga stolpar. Som lampor används AEC Illuminazionens ITALO-1-

armaturer med en färgtemperatur på 4000 Kelvin. Armaturerna och stolparna målas med RAL 9005, dvs. svart (glansnivå 50 %).

Näridrottsplatserna ska belysas ordentligt och jämnt, dock så att de inte bländar. Platserna belyses på båda sidorna med stolpar. Varje stolpe ska förses med åtminstone två strålkastare som inte bländar. Stolparna målas med färg RAL 9005. Som armatur kan användas t.ex. Winleds Titan G2IP65 840 BL. Armaturerna installeras på 6 meters höjd.

## 2.9 Fortsatta åtgärder

Ingå kommun utarbetar ett åtgärdsprogram för mera ingående planering av områdena.

# 3 ÅSTRANDEN OCH KYRKPARKEN

## 3.1 Beskrivning och nuläge

Ingå kyrkby har utvecklats vid knutpunkten av en medeltida vägsträckning, Stora Strandvägen och Ingå å. Förutom hamnen är det viktigaste elementet i landskapet Ingå kyrka vars äldsta delar härstammar från 1200-talet. Kyrkan är en medeltida gråstenskyrka med en rödmyllamålad klockstapel av trä och en stenmur runt kyrkogården. Åstrandens planeringsområde med strandslutningarna på båda sidorna av Ingå å ligger väster om kyrkan.

Kyrkparken ligger söder om kyrkan. I norr begränsas planeringsområdet av Storkyrkovägen och i nordväst av Museivägen. På åns västra sida byggs som bäst en ny skola med nya gårdsområden som också fungerar som närekreationsområden. I öst avgränsas området av Ola Westmans allé med en stålig trädallé som ska bevaras.

Parkområdet nordväst om Ingå å utgörs av en planterad jubileumsekedunge. Det planterades i tiderna 600 träd kommunens jubileumsår till ära. Parken saknar undervegetation. Genom ekdungen går en slaggstig. Ekarna är planterade så tätt att de har gallrats redan nu.



Ekskog till vänster, åstrand till höger

Åstranden omfattar bankarna på Ingå åns västra och östra sida. Ingå å flyter genom planeringsområdet till båthamnen i kyrkbyn i en djup och frodig dal. Området är i dag lövträdsdominerat och har busig undervegetation som delvis bevarats. Ovanför slutningen på västra sidan finns en belyst parkstig som också används som gångväg till skolgården.

Kyrkparken består idag av en öppen gräsplan. På kanterna finns några stora träd som ska bevaras. Grönområdet gränsar till två småhustomter. Enligt naturutredningen förekommer här utrotningshotad gulmåra.



*Kyrkparken från åstrand mot nordost*

### **3.2 Planeringsmål**

Kommunen och församlingen har satt mål för planeringen av Åstrandens och Kyrkparken. På området ska finnas ett fungerande nätverk av stigar som ansluter sig till befintligt och planerat vägnät. Över ån byggs en bro för lätt trafik som betjänar speciellt elever som kommer österifrån. Området är avsett för vistelse, trivsam samvaro, stillhet och rekreation. Parkens karaktär är lugnare jämfört med den aktiva verksamhetsparken på östra sidan av ån. Målet är att det nuvarande trädbeståndet bevaras, och naturvärden och främmande arter beaktas. Jubileumsekndungen iståndsätts.

### **3.3 Funktioner**

Jubileumsekndungen utvecklas till en ek- och alprospark. I det öppna dagvattendiket som flyter igenom dungen planteras våtmarksväxter. Mot åstrandens byggs trappor och bryggor för vistelse. Tanken är att man kan gå ner och njuta av den frodiga åstrandens och vattenstorlet eller dra sig tillbaka i stillhet. Bryggorna fungerar också som underlag för mete eller som viloplatser för paddlare.



Bilder på vistelsebryggor (Landezine, lumipallo.fi)

Kyrkparken har till största delen bevarats som öppet landskap och som bakgrund för den medeltida stenkyrkan, vilket också detaljplanen förutsätter. Västra Nylands landskapsmuseum har uttalat att ett friare, t.ex. ängartat, öppet parkområde skulle passa bättre i landsbygdstätorten och intill den medeltida kyrkan än en geometrisk trädgård i fransk stil. En luftbild visar att området söder om Ingå kyrka var öppen åker med en gångväg vid kanten ännu på 1960-talet. Området innanför stenmuren var mera strukturerad. Det är vanligt att det har utanför murarna funnits tämligen öppet och naturligt landskap såsom en åker, gräsmatta, äng eller marknadsplats som motvikt till det strukturerade området på kyrkogården. En geometrisk trädgård vid kyrkogården skulle därför vara ett nytt och främmande landskapselement ur områdets historiska synvinkel.

På området har planerats sparsamt med nya träd- och buskplanteringar, ängsväxtlighet och fria lökväxtplanteringar. Mellan skolan och Ola Westmans allé har planerats en ny förbindelse för lätt trafik som ska passa in i miljön. Stignätverket har förbättrats och längs stigarna har planerats tillgängliga bänkar och sopkärl. I parken kunde placeras t.ex. en liten musikscen med flyttbara bänkar för småskaliga evenemang. På området har också planerats en plats för uteinstrument med harmonisk ljudvärld.

### 3.4 Rutter

Mellan skolan och Ola Westmans allé har planerats en ny förbindelse för lätt trafik som ska anpassas till miljön. För lätt trafik byggs en ny och tillgänglig bro över ån. Stignätverket har förbättrats och i planeringen har beaktats befintligt vägnätverk och bl.a. skolgårdens nya planerade rutter. Från Storkyrkovägen byggs en ny parkstig till åstranden. Vid åstranden

byggs trappor och vistelsebryggor/terrasser. Gångstigarna och konstruktionerna hålls ständade, belysta och trygga.

### 3.5 Växtlighet

Största delen av den befintliga växtligheten på området ska bevaras och utvecklas. Skötselåtgärderna beskrivs mera ingående i skötsel- och underhållsrapporten.

Ekdungens allmänna karaktär är fortsättningsvis omskött och parkartad och området utvecklas som en alprospark. Humus som bildas av eklöv är sur, varför arterna kan leva som kumpaner. Ekarnas skick utreds av en arborist och för området utarbetas en parkskötselplan. Trädbeståndet gallras tillräckligt så att de träd som bevaras får tillräckligt utrymme att växa. Träden beskärs eftersom både ekarna och alprosorna behöver mera ljus. Vid buskgeplanteringar kan lämnas lämpliga bitar av förmultnande trä för att främja mångfalden. I det öppna diket genom ekdungen planteras ställvis blommande växter (t.ex. svärdslilja).



Bilder: Tahvoiset, Viherlassila

Trädbeståndet vid åstranden bevaras så långt som möjligt och strandväxtligheten gallras endast i vistelseplatsernas omedelbara närhet. Strandområdet bevaras i naturtillstånd och åmiljöns ekologiska mångfald befrämjas. Trädbeståndet hålls livskraftigt och förnyas och hålls trygg genom lämpliga skötselåtgärder. Trädbeståndet förnyas med sparsam gallring med ca 10-15 års mellanrum genom att avlägsna enstaka träd. Utsikter mot ån öppnas försiktigt vid vistelseområdena. Buskvegetationen nära strandlinjen bevaras och på området främjas små snår, lövträd och förmultnande trä.

Nya planteringar görs huvudsakligen i Kyrkparken. Nordost om huvudleden för lätt trafik planteras mångsidigt med nya löv- och barrträd. Trädens visuella karaktär beaktas. Träd som blommar och har vackra höstfärgar samt ädla träd främjas. Längs stigen planteras buskar av många arter. Olika gröna nyanser, olika lövformationer, olika växthöjder och blommande buskar skapar karaktär.

Största delen av parkområdet bevaras öppet och med den nuvarande gräsmattan. En del av området ändras till en torr äng som är naturligt låg och kräver ringa skötselåtgärder. Ängen ska dock underhållas under de första åren. På gräsområdet planteras förutom ängsväxter också små grupper av lökväxter som blommar tidigt på våren, såsom rysk blåstjärna, vårlök, flock- och vildtulpan, krokus och tazett. Arterna börjar fröa av sig och breder ut sig till större blommande mattor. Vårblommorna ger också pollinerade nektar då de blommar ofta före naturliga arter och stöder därigenom områdets biodiversitet. Lötblommorna kan

13 (20)

---

planteras med hjälp av ett planteringsrör, om man vill undvika storskaliga markbearbetningsåtgärder på fornminnesområdet. Slutresultatet blir dock bättre om jorden luckras. Lökblomsplanteringar kan planteras och skötas som kommunal seniorverksamhet.



Lökblommor bildar en blommande matta med tiden (bilder: Suomela)

### 3.6 Principer för utjämning och torrläggning samt dagvatten

De nya planerade rutterna och andra konstruktionerna torrläggs med dränering. Det öppna diket i ekdungen rensas vid behov och planteras med blommande våtmarksväxter. Växterna är visuellt vackra och renar, filtrerar, absorberar och avdunstar.

### 3.7 Inventarier, utrustning och konstruktioner

Kyrkparken görs trivsammare och mera lockande för vistelse. Parken är lugnare än skolsidan av Ingå å. Vid parkstigarna placeras tillgängliga bänkar och sopkärl. I nordväst placeras en musikscen för olika uteevenemang såsom små konserter. Vid placeringen beaktas bländande sol och ev. trafikbuller. För scenen anskaffas flyttbara bänkar som kan placeras ut vid evenemang. I parken installeras också uteinstrument med vilka besökarna kan skapa en egen harmonisk ljudvärld på området.



Bilder på musikscener och uteinstrument (Pikist, Percussion Play, Rakennus Koskela, Adoptoimumentti.fi, naantali.fi, tampere.fi)

### 3.8 Belysningsprinciper

Den nuvarande parkbelysningen på Ingå ås västra sida bevaras. På östra sidan belyses Kyrkparken med 4 meter höga belysningsstolpar och med motsvarande armaturer som på västra sidan. Armaturtypen är Thorn Lightings Victor LED. Som färgtemperatur används 4000 Kelvin. Armaturerna och stolarna målas med RAL 9005, dvs. svart (glansnivå 50 %). Trapporna ner till åstranden belyses med led-band som integreras i räcket.

### 3.9 Fortsatta åtgärder

Ingå kommun utarbetar ett åtgärdsprogram för mera ingående planering.

## 4 INGÅSTRAND, STORKYRKOVÄGENS STRAND OCH SKATUDDEN

### 4.1 Beskrivning och nuläge

Planeringsområdet ligger i Ingå centrum mellan Strandvägen, Storkyrkovägen, Skatuddsvägen och Munkvägen samt Kyrkfjärdens havsvik. I södra ändan finns Ingå hamn och köpcentret Strand med kyrkbyns torg utanför. Längs Storkyrkovägen och Skatuddsvägen finns egnahemshus och småhusbebyggelse. Ingåstrands nya detaljplan verkställs som bäst med nya bostadshus norr om Kaptenstigen. Från området har avlägsnats bl.a. en ishockeyrink, tennisplaner mm. andra idrottsplaner samt en mattvätplats.

Största delen av planeringsområdet är strandskog i naturtillstånd samt öppet vassbestånd. Området saknar funktioner och gångrutter förutom invånarnas privata bryggor eller motsvarande konstruktioner. Från Storkyrkovägens kurva leder en stig ner till stranden. På Ingåstrands område finns en lekplats för åkergröda (luo-1) och vid Storkyrkovägens strand en lokalt värdefull lund som anvisats som viktig med tanke på naturens mångfald (luo-2). Ungefär vid mitten av Skatudden, sydost om Storkyrkovägen finns en strandskogsremsa som är värdefull landskapsmässigt och med tanke på naturens mångfald. Invånarna på området har ställvis utfört skötselåtgärder på egen hand, vilket har minskat skogsstrukturens naturtillståndsgrad.



*Stigen till stranden till vänster, Skatuddsvägens slutända vid pumphuset till höger*

### 4.2 Planeringsmål

Målet med planeringen av Ingåstrand har varit att förbättra förbindelserna för lätt trafik och stignätet samt att öka områdets rekreationsanvändning. Landskapet har bevarats öppet och ängartat med beaktande av naturvärden. Naturvärden, såsom lunden, åkergrödans lekplats samt fågelbeståndet har beaktats. Därtill beaktas att dagvatten leds naturligt från nya områden som bebyggs till planeringsområdet.

#### 4.3 Funktioner

På Ingåstrand-området har planerats en parkstig österut från Ingåstrands strandbrygga vid Kaptensstigen. Stigen underhålls vintertid fram till gångvägen (pp) mellan kvarter 134 och längs stigen har planerats bänkar, sopkärl och utekonditionsredskap. Vid Storkyrkovägens strandområde byggs stigen som en tillgänglig och hög pålkonstruktion på palar ändra till ändan av Skatudden. Längs rutten placeras två fågelflak och två bryggor. På Skatuddsområdet placeras en plats för beachvolley eller något annat bollspel. På området har spelats beachvolley redan på 1960-talet.

Vid vågbrytaren vid stranden har planerats en plats där man kan simma/vada. På platsen har funnits en sandstrand ända till 1950-talet men största delen av havsvikens muddringsmassor har deponerats på stranden som med tiden vuxit igen. Kraven för en officiell badstrand kan dock inte uppfyllas utan omfattande muddringsåtgärder.



Sandstrandsstämma i Ingå på 60-talet (bilder: Ingå kommun)

I den sydvästra delen av Storkyrkovägens strandområde har anvisats en alternativ plats för mattvätt. Platsen ska vara blåsig och solig. För platsen talar den redan planerade parkeringsplatsens närhet, det skulle inte behövas en skild parkering. Också vattnet kan ledas från nära håll.

#### 4.4 Rutter

På Ingåstrand-området har planerats en parkstig österut från Ingåstrands strandbrygga vid Kaptensstigen. Stigen underhålls vintertid fram till gångvägen (pp) mellan kvarter 134. Den befintliga stigen från Skatuddskurvan breddas till en led som underhålls vintertid. Stigen leder till vändplatsen och fiskebryggan i ändan av den. Från Skatuddsvägen har planerats parkstigar till spången. Den ena av dessa fungerar som en serviceväg till spelplatsen. Mot Munkvägen har anvisats två alternativa stigar.

Strandpromenaden som byggs som en hög pålkonstruktion tillåter åkergrödan att röra sig lätt och tryggt mellan stranden och skogen och även naturligt vattenflöde. I vassen uppstår kortvariga små pölar då is och snö trycker ner vassen och dessa pölar fungerar som åkergrödans förökningsplatser. (Silvestris Oy, 2018). Promenaden är försedd med trädäck och tillgänglig. Den byggs på 1,5–2,0 m höjd så att utsikterna mot havet bevaras men hindrar inte utsikten från områdets byggnader. Promenaden placeras 30 m från strandlinjen. Om

---

vassbeståndet inte sträcker sig så långt från stranden kan övervägas att trädäcket sänks till marknivå. Där pålpromenaden och markgången möts kan pålkonstruktionen sänkas till marknivå med beaktande av tillgänglighet. Längs promenaden har planerats två fågelflak och ett picknicktak.

#### 4.5 Växtlighet

Största delen av områdets befintliga växtlighet bevaras och utvecklas. Vassområdena slås ner enligt behov för att öppna utsikter mot havet och enligt skötsel- och underhållsplanen. Också strandskogarnas skötselåtgärder beskrivs mera ingående i skötsel- och underhållsrapporten. Vid Skatuddskurvan öppnas utsikter mot havet.

Nya planteringar anvisas endast till Ingåstrand-området där terrängen utformas vid A-bostadskvarteret. Jordmånen lyfts till +3.0 vid kvarterskanten. Rampen utformas så att den är kuperad och naturlig. På området planeras äng och vid havsstranden lämpliga lövträd såsom björkar och enbuskar från naturen. Träden placeras så att utsikterna mot havet bevaras från kvarter A.

#### 4.6 Principer för utjämning och torrläggning samt dagvatten

På Ingåstrand-området har i detaljplanen anvisats ett viktigt område med tanke på naturens mångfald, luo-1, åkergröndans förökningsplats. Åkergrönan är enligt habitatdirektivets bilaga IVa en art för vars lek- eller förökningsplatser gäller ett förbud att förstöra och försämra enligt § 49 naturvårdslagen. Åkergröndans lekområde finns i ett grävt dike utanför ett AP-kvartersområde. Jordmassorna från dikningen har i tiderna deponerats på dikeskanterna där det nu växer en gles rad med björkar. Diket i område 304 flyter i mitten av ett vassbestånd som är tidvis mycket vått. Diket får sannolikt vatten åtminstone under högvatten från vassområdena omkring och t.o.m. från havet. Höjdgranskningen ger vid handen att det i havsändan finns en tröskel som delvis dammar dikesvatnet och hindrar total uttorkning. Grodorna leker vid dikesändan på en ca 60 meter lång sträcka. (Silvestris Oy, 2018.)

Strandpromenaden förverkligas längs Storkyrkovägsstranden och Skatudden som en hög konstruktion på pålar så att åkergrönan kan röra sig mellan stranden och skogen lätt och tryggt och att vattnet kan röra sig fritt. Åkergrönan förökar sig i kortvariga små pölar som uppstår bland vassen då is och snö trycker ner vassen. (Silvestris Oy, 2018) Om strandpromenaden i huvudsak verkställs som pålkonstruktion bedöms att det inte är nödvändigt att bygga sådana konstgjorda lekpölar som kompensation för åkergröndans föröknings- och rastplatser som föreslås i rapporten gällande verkningsarna på åkergrönan i Ingåstrands detaljplan. I samband med mera ingående planering rekommenderas dock att den lokala NTM-centralens naturvårdsenhet hörs i saken.

Vid slätter av områden kring åkergröndans förökningsplats beaktas att på båda sidorna av diket mellan dikesövergången och havsstranden lämnas en vassremesa som skydd för lekande grodor. Det närmaste bostadskvarterets rena regnvatten ska ledas till diket för att säkerställa jämn tillgång till vatten på förökningsplatsen. Över diket rekommenderas en tillräckligt hög brokonstruktion eller en dikestrumma med en diameter bredare än diket, så

att åkergroden kan röra sig längs diket på båda sidorna av promenaden. (Silvestris Oy, 2018).

Byggnadstida ytvatten innehåller mera fasta substanser och näring än vatten från färdigställda områden och får därför inte ledas från arbetsplatsen till åkergrodornas levnadsområde. Arbetsplatsvatten ska ledas förbi åkergrodornas område i ett öppet dike.

#### 4.7 Inventarier, utrustning och konstruktioner

Ingåstrands strandpromenad förses med bänkar, sopkärl och konditionsredskap. Längs rutten med trädäck byggs två tillgängliga fågelflak, aningen högre än vassbeståndet så att man kan skåda fåglar och njuta av utsikten. Ändan kan tillverkas av t.ex. transparent plex så att barn och rullstolsbundna också kan se sig omkring. Längs promenaden kan byggas utbredningar för bänkar och som vändplatser. På en utbredd plats kan också placeras picknickbord och bänkar under tak. Fågelflakens exakta placering bestäms tillsammans med lokala fågelintresserade.



Bilder på fågelflak, promenader med trädäck och picknicktak: retkipaikka, visitestonia och ark.fi

Vid Storkyrkovägens strand byggs en lång fiskebrygga längre ut till havet. I ändan av Skatudden byggs en tillgänglig brygga.

#### 4.8 Belysningsprinciper

Ingåstrands och Skatuddens leder med vinterunderhåll förses med belysning. Vid Ingåstrands följs tidigare planer. Belysningen förverkligas med 5 meter höga stolpar. Som

---

armaturer används AEC Illuminazioni ITALO-1. Som färgtemperatur används 4000 Kelvin. Armaturerna och stolarna målas med RAL 9005, dvs. svart (glansnivå 50 %).

#### 4.9 Fortsatta åtgärder

Ingå kommun utarbetar ett åtgärdsprogram för mera ingående planering.

### 5 KÄLLOR

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus.

Ingå centralparken detaljplan. <https://www.karttatiimi.fi/inga/2018.pdf> (avläst 4.11.2021)

Ingåstrand detaljplan. Godkänd 3.6.2019. [https://www.karttatiimi.fi/inga/20190603\\_2.pdf](https://www.karttatiimi.fi/inga/20190603_2.pdf) (avläst 4.11.2021)

Kyrkby båthamn detaljplan. Godkänd 3.6.2019. <https://www.karttatiimi.fi/inga/20190603.pdf> (avläst 4.11.2021)

Kontula, T. ja Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristö 5/2018. Osat I ja II. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö, Helsinki.

Lajitietokeskus, Osoitteessa: laji.fi. Salassapidettävä ja karkeistetun aineiston sisältävä tietopyynnöt 20.4.2021.

Luontopalvelu Vanamo, 2012: Inkoon kirkonkylän Västerkullan ja Prästgårdenin alueen luontoselvitys -luontotyypit ja pesivä linnusto.

Silvestris Oy, 2018. Inkoonrannan asemakaava: Maankäytön vaikutukset linnustoon ja åkergrodaon. 28.11.2018.

Silvestris Oy, 2019. Inkoo, Kirkonkylän sataman asemakaava Maankäytön vaikutukset lehtoon ja åkergrodaon. 12.4.2019.

